

Labdarúgás

A MAGYAR LABDARÚGÓK SZÖVETSÉGE HIVATALOS LAPJA
Megjelenik minden hónapban • Szerkeszti a szerkesztőbizottság

IV. évfolyam, 7. szám Budapest, 1958. július Ára: 3,— forint

A világ legjobb labdarúgója: Didi

J. Charles, csaknem a kapust fejeli a hálóba. Küzdeni tudására jellemző, hogy három svéd védővel száll harcba. Balról: Bergmark, K. Svensson, J. Charles és Gustavsson (Svédország—Wales 0 : 0).

ÍGY TÖRTÉNT

A labdarúgó VB eredményei

I. csoport:

JÚNIUS 8:

Észak-Írország — Csehszlovákia 1:0 (1:0)

Halmstad, 15 000 néző. Vezette: Seipélt (Ausztria)
Góllövő: Cush (15. perc)

É. Írország: Gregg — Keith, Cunningham, McMichael — Blanchflower, Peacock — Bingham, Cush, Dougan, McIroy, McParland

Csehszlovákia: Dolejsi — Mraz, Cadek, Novak — Pluskal, Masopust — Hovorka, Dvorak, Borovicka, Hertl, Kraus

NSzK — Argentína 3:1 (2:1)

Malmö, 32 000 néző. Vezette: Leafe (Anglia)
Góllövők: Rahn (33. és 79. perc) Seeler (42. p), illetve Corbatta (3. p)

NSzK: Herkenrath — Stollenwerk, Erhardt, Juskowiak— Eckel, Szymaniak — Rahn, F. Walter, Seeler, A. Schmidt, Schäfer

Argentína: Carrizo — Dellacha, Rossi, Varacka — Lombardo, Vairo — Corbatta, Prado, Memendez, Rojas, Cruz

JÚNIUS 11:

Csehszlovákia — NSzK 2:2 (2:0)

Hälsingborg, 29 0000 néző. Vezette Ellis (Anglia)
Góllövők: Dvorak 11-esből (24. p), Zikan (42. p.) illetve Schäfer (59. p.) és Rahn (71. p.)

Csehszlovákia: Dolejsi — Mráz, Popluhar, Novak — Pluskal, Masopust — Hovorka, Dvorak, Molnar, Feureisl, Zikan

NSzK: Herkenrath — Stollenwerk, Erhardt, Juskowiak — Szymaniak, Schnellinger — Rahn, F. Walter, Seeler, Schäfer, Klodt

Argentína — Észak-Írország 3:1 (1:1)

Halmstad, 15 000 néző. Vezette: Ahlner (Svédország)
Góllövők: Corbatta 11-esből (37. p), Memendez (55. p) Avio (60. p), illetve McParland (3. p)

Argentína: Carrizo — Dellacha, Rossi, Vairo — Lombardo, Varacka — Corbatta, Avio, Memendez, Labruna, Boggio

É. Írország: Gregg — Keith, Cunningham, McMichael — Blanchflower, Peacock — Bingham, Cush, Coyle, McIlroy, McParland

JÚNIUS 15:

Észak-Írország — NSzK 2:2 (1:1)

Malmö, 27 000 néző. Vezette Campos (Portugália)
Góllövők: McParland (19. és 60. p), illetve Rahn (24. p) és Seeler (77. p)

É. Írország: Gregg — Keith, Cunningham, McMichael — Blanchflower, Peacock — Bingham, Cush, Casey, McIlroy, McParland

NSzK: Herkenrath — Stollenwerk, Erhardt, Juskowiak — Eckel, Szymaniak — Rahn, F. Walter, Seeler, Schäfer, Klodt

Csehszlovákia — Argentína 6:1 (3:0)

Hälsingborg, 20 000 néző. Vezette: Ellis (Anglia)
Góllövők: Zikan (17. és 39. p), Hovorka (82. és 89 p) Dvorak 8. p), Feureisl (68. p), illetve Corbatta 11-esből (65. p)

Csehszlovákia: Dolejsi — Mráz, Popluhar, Novak — Dvorak, Masopust — Hovorka, Borovicka, Molnar, Feureisl, Zikan

Argentína: Carrizo — Dellacha, Rossi, Vairo — Lombardo, Varacka — Corbatta, Avio, Memendez, Labruna, Cruz

JÚNIUS 17;

megismételt mérkőzés:

Észak-Írország — Csehszlovákia 2:1 (1:1, 1:1)

Malmö, 6000 néző. Vezette: Guigue (Franciaország)
Góllövők: McParland (44. és 100. p), illetve Zikan (19. p)

É. Írország: Uprichard — Keith, Cunningham, McMichael — Blanchflower Peacock — Bingham, Cush, Scott, McIlroy, McParland

Csehszlovákia: Dolejsi — Mráz, Popluhar, Novak — Bubernik, Masopust — Dvorak, Molnar, Feureisl, Borovicka, Zikan

Az I. csoport végeredménye:

1. NSzK	3	1	2	—	7 : 5	4	pont
2. É. Írország	3	1	1	1	4 : 5	3	pont
3. Csehszlovákia	3	1	1	1	8 : 4	3	pont
4. Argentina	3	1	—	2	5 :10	2	pont

Továbbjutott a legjobb nyolc közé:

NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG
ÉSZAK-ÍRORSZÁG

II. csoport

JÚNIUS 8:

Franciaország — Paraguay 7:3 (2:2)
Norrköping, 17 500 néző. Vezette: Gardeazabal (Spanyolország)
Góllövők: Fontaine (24., 30. és 67. p) Piantoni (51. p) Wiesnieski (61. p), Kopa (70. p), Vincent (83. p), illetve: Amarilla (20. és 44. p), Romero (50. p'

Franciaország: Remetter — Kaelbel, Jonquet, Lerond — Penverne, Marcel — Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent

Paraguay: Mageregger — Arevalo, Villalba, Miranda — Lezcano, Achucano — Aguero, Parodi, Romero, Re, Amarilla

Jugoszlávia — Skócia 1:1 (1:0)
Västeras, 10 000 néző. Vezette: Wyssling (Svájc)
Góllövők: Petakovics (6. p), illetve Murray (49. p)

Jugoszlávia: Beara — Sijakovics, Zebec, Crnkovics — Krsztics II., Boskov — Petakovics, Veszelinovics, Milutinovics, Sekularac, Rajkov

Skócia: Younger — Caldow, Ewans, Hewie — Turnbull, Cowie — Leggatt, Murray, Mudie, Collins, Imlach

JÚNIUS 11:

Jugoszlávia — Franciaország 3:2 (1:1)
Västeras, 12 000 néző. Vezette: Griffith (Wales)
Góllövők: Veszelinovics (63. és 87. p) Milutinovics (16. p), illetve Fontaine (5. és 80. p)

Jugoszlávia: Beara — Tomics, Zebec, Crnkovics — Krsztics II., Boskov — Petakovics, Veszelinovics, Milutinovics, Sekularac, Rajkov

Franciaország: Remetter — Kaelbel, Jonquet, Marche — Penverne, Lerond — Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent

Paraguay — Skócia 3:2 (2:1)
Norrköping, 8000 néző. Vezette: Orlandini (Olaszország)
Góllövők: Aguero (3. p), Re (44. p), Parodi (74. p), illetve Mudie (23. p) és Collins (76. p)

Paraguay: Aguilar — Arevalo, Lezcano, Echague — Villalba, Achucarro — Aguero, Parodi, Romero, Re, Amarilla

Skócia: Younger — Parker, Evans, Caldow — Turnbull, Cowie — Leggat, Collins, Mudie, Robertson, Fernie

JÚNIUS 15:

Jugoszlávia — Paraguay 3:2 (2:1)
Eskilstuna, 12 000 néző. Vezette: Macko (Csehszlovákia).
Góllövők: Veszeliovics (27. és 73. p), Ognyanovics (12. p), illetve Parodi (20. p. és Augero (51. p.)

Jugoszlávia: Beara — Tomics, Zebec, Crnkovics — Krsztics II., Boskov — Petakovics, Veszelinovics, Ognyanovics, Sekularac, Rajkov

Paraguay: Aguilar — Arevalo, Lezcano, Echague — Villalba, Achucarro — Augero, Parodi, Romero, Re, Amarilla

Franciaország — Skócia 2:1 (2:0)
Örebro, 12 000 néző. Vezette: Brozzi (Argentina)
Góllövők: Kopa (23. p), Fontaine (44. p), illetve Baird (67. p)

Franciaország: Abbes — Kaelbel, Jonquet, Lerond — Penverne, Marcel — Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent

Skócia: W. Brown — Caldow, Evans, Hewie — Turnbull, McKay — Collins, Murray, Mudie, Baird, Imlach

A II. csoport végeredménye:

1. Franciaország	3	2	—	1	11: 7	4	pont
2. Jugoszlávia	3	1	2	—	7: 6	4	pont
3. Paraguay	3	1	1	1	9:12	3	pont
4. Skócia	3	—	1	2	4: 6	1	pont

Továbbjutott a legjobb 8 közé:

FRANCIAORSZÁG
JUGOSZLÁVIA

III. csoport:

JÚNIUS 8:

Svédország —Mexico 3:0 (1:0)
Stockholm, 38 000 néző. Vezette: Latisev (Szovjetunió)
Góllövők: Simonsson (17. és 63. p), Liedholm 11-esből (57. p)

Ha többször így lőttek volna csatáraink, akkor a magyar csapatnak nem kellett volna idő előtt hazautaznia Svédországból. Tichy nagy lövése már gól, nincs szükség Fenyvesi és Bundzsák segítségére (Svédország—Magyarország 2 : 1)

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Liedholm, Parling — Hamrin, Mellberg, Simonsson, Gren, Skoglund

Mexico: Carbajal — Muro, Romo, Villegas — Portugal, Flores — Hernandez, Reyes, Calderon, Gutierrez, Sesma

Magyarország — Wales 1:1 (1:1)
Sandviken, 20 000 néző. Vezette: Codesal (Uruguay)
Góllövők: Bozsik (4. p), illetve J. Charles (25. p)

Magyarország: Grosics — Mátrai, Sipos, Sárosi — Bozsik, Berendi — Sándor, Hidegkuti, Tichy, Bundzsák, Fenyvesi

Wales: Kelsey — Williams, M. Charles, Hopkins — Sullivan, Bowen — Webster, Medwin, J. Carlhes, Allchurch, Jones

JÚNIUS 11:

Wales — Mexico 1:1 (1:0)
Stockholm, 14 000 néző. Vezette: Lemesics (Jugoszlávia)
Góllövők: Allchurch (33. p), illetve Reyes (88. p)

Wales: Kelsey — Williams, M. Charles, Hopkins — Baker, Bowen — Webster, Medwin, J. Charles, Allchurch, Jones

Mexico: Carbajal — Del Muro, Romo, Gutierrez —Cardenas, Flores — Belmonte, Reyes, Blanco, Gonzales, Sesma

JÚNIUS 12:

Svédország — Magyarország 2:1 (1:0)
Stockholm, 40 000 néző. Vezette: Mowat (Skócia)
Góllövők: Hamrin (34. és 54. p), illetve Tichy (76. p)

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Liedholm, Parling — Hamrin, Mellberg, Simonsson, Gren, Skoglund

Magyarország: Grosics — Mátrai, Sipos, Sárosi — Szojka, Berendi — Sándor, Tichy, Bozsik, Bundzsák, Fenyvesi

JÚNIUS 15:

Svédország — Wales 0:0
Stockholm, 30 000 néző. Vezette: Van Nuffel (Belgium)

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Börjesson, Parling — Berdtsson, Selmosson, Kallgren, Löfgren, Skoglund

Wales: Kelsey — Williams, M. Charles, Hopkins — Baker, Bowen — Medwin, Hewit, J. Charles, Allchurch, Jones

Magyarország — Mexico 4:0 (1:0)
Sandviken, 12 000 néző. Eriksson (Finnország)
Góllövők: Tichy (18. p és 46. p), Sándor (58. p), Bencsics (69. p)

Magyarország: Ilku — Mátrai, Sipos, Sárosi, — Szojka, Kotász — Budai, Bencsics, Hidegkuti, Tichy, Sándor

Mexico: Carbajal — Del Muro, Sepulveva, Gutierrez — Cardenas, Flores — Belmonte, Reyes, Blanco, Gonzales, Sesma

JÚNIUS 17:

megismételt mérkőzés:

Wales — Magyarország 2:1 (0:1)
Stockholm, 4000 néző. Latisev (Szovjetunió)
Góllövők: Allchurch (56. p), Medwin (77. p), illetve Tichy (33. p)

Wales: Kelsey — Williams, M. Charles, Hopkins, — Sulivan, Bowen — Medwin, Hewit, J. Charles, Allchurch, Jones

Magyarország: Grosics — Mátrai, Sipos, Sárosi, — Bozsik, Kotász — Budai, Bencsics, Bundzsák, Tichy, Fenyvesi

A III. csoport végeredménye:

1. Svédország	3	2	1	—	5 : 1	5	pont
2. Magyarország	3	1	1	1	6 : 3	3	pont
3. Wales	3	—	3	—	2 : 2	3	pont
4. Mexico	3	—	1	2	1 : 8	1	pont

Továbbjutott a legjobb 8 közé:
SVÉDORSZÁG
WALES

IV. csoport:

JÚNIUS 8:

Brazilia — Ausztria 3:0 (1:0)
Udevalla, 22 000 néző. Vezette: Guigue (Franciaország)
Góllövők: Mazzola (38. és 89. p), Santos 50. p)

Brazilia: Gilmar — De Sordi, Bellini, Santos — Carvalho, Orlando — Martins, Didi, Mazzola, Dida, Zagallo

Ausztria: Szanwald — Halla, Happel, Swoboda — Hanappi, Koller — Horak, Senekovitsch, Buzek, Körner, Schleger

Szovjetunió — Anglia 2:2 (1:0)
Göteborg, 54 000 néző. Vezette: Zsolt (Magyarország)
Góllövők: Szimonyan (9. p), A. Ivanov (58. p), illetve Kevan (65. p), Finney 11-esből (84. p)

Szovjetunió: Jasin — Kuznyecov, Krizsevszkij, Keszarjev — Vojnov, Carjov — A. Ivanov, V. Ivanov, Szimonyan, Szalnyikov, Iljin

Anglia: McDonald — Howe, Wright, Banks, — Clamp, Slater — Douglas, Robson, Kevan, Haynes, Finney

JÚNIUS 11:

Szovjetunió — Ausztria 2:0 (1:0)
Boras, 20 000 néző. Vezette: Jorgenssen (Dánia)
Góllövők: Iljin (14. p), V. Ivanov (62. p)

Szovjetunió: Jasin — Keszarjev Krizsevszkij, Kuznyecov — Vojnov, Carjov — A. Ivanov, V. Ivanov, Szimonyan, Szalnyikov, Iljin

Ausztria: Schmidt — Kozlicsek, Stotz, Swoboda — Hanappi, Koller — Horak, P. Kozlicsek, Buzek, Körner, Senekovitsch

Brazilia — Anglia 0:0
Göteborg, 49 000 néző. Vezette: Dusch (NSzK)

Brazilia: Gilmar — Di Sordi Bellini, Santos — Sani, Orlando — Joel, Didi, Mazzola, Vava, Zagallo,

Anglia: McDonald — Howe, Wright, Banks — Clamp, Slater — Douglas, Robson, Kevan, Haynes, A. Court

JÚNIUS 15:

Ausztria — Anglia 2:2 (1:0)
Boras, 20 000 néző. Vezette: Asmussen (Dánia)
Góllövők: Koller (14. p), Körner (73. p), illetve Haynes (56. p), Kevan (74. p)

Ausztria: Szanwald — Kollmann, Happel, Swoboda — Hanappi, Koller — E. Kozlicek, P. Kozlicek, Buzek, Körner, Senekowitsch

Ha rövid a lábad, segíts magadon kézzel.
Éppen ezt teszi John Charles is, aki Budait húzza vissza lendületéből.

Anglia: McDonald — Howe, Wright, Banks — Clamp, Slater — Douglas, Robson, Kevan, Haynes, A'Court

Brazilia — Szovjetunió 2:0 (1:0)
Göteborg, 52 000 néző. Vezette: Guigue (Franciaország)
Góllövők: Vava (2. és 77. p)

Brazilia: Gilmar — Di Sordi, Bellini, Santos — Zito, Orlando — Garrincha, Didi, Vava, Pele, Zagallo

Szovjetunió: Jasin — Keszarjev, Krizsevszkij, Kuznyecov — Vojnov, Carjev — A. Ivanov, V. Ivanov, Szimonyan, Netto, Iljin

JÚNIUS 17,

megismételt mérkőzés:

Szovjetunió — Anglia 1:0 (0:0)
Göteborg, 30 000 néző. Vezette: Dusch (NSzK)
Góllövő: Iljin (67. p)

Szovjetunió: Jasin — Keszarjev, Krizsevszkij, Kuznyecov — Vojnov, Carjov — Apuhtyin, J. Ivanov, Szimonyan, Fal'n, Ilj'n

Anglia: McDonald — Howe, Wright, Banks, — Clayton, Slater — Bradbook, Broadbent, Kevan, Haynes, A'Court

A IV. csoport végeredménye:

1. Brazilia	3 2 1 — 5 : 0	5 pont
2. Szovjetunió	3 1 1 1 4 : 4	3 pont
3. Anglia	3 — 3 — 4 : 4	3 pont
4. Ausztria	3 — 1 2 2 : 7	1 pont

Továbbjutott a legjobb 8 közé:

BRAZILIA
SZOVJETUNIÓ

Az elődöntőbe jutásért:

JÚNIUS 19:

Svédország — Szovjetunió 2:0 (0:0)
Stockholm, 31 000 néző. Vezette: Leafe (Anglia)
Góllövők: Hamrin (50. p), Simonsson (87. p)

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Börjesson, Parling — Hamrin, Gren, Simonsson, Liedholm, Skoglund

Szovjetunió: Jasin — Keszarjev, Krizsevszkij, Kuznyecov — Vojnov, Carjov — A. Ivanov, V. Ivanov, Szimonyan, Szalnyikov, Iljin

NSzK — Jugoszlávia 1:0 (1:0)
Malmö, 22 000 néző. Vezette: Wyssling (Svájc)
Góllövő: Rahn (10. p)

NSzK: Herkenrath — Stollenwerk, Erhardt, Juskowiak — Eckel, Szymaniak — Rahn, F. Walter, Seeler, Schmidt, Schäfer

Jugoszlávia: Krivokucsa — Sijakovics, Zebec, Crnkovics — Krsztics II., Boskov — Petakovics, Veszelinovics, Milutinovics, Ognyanovics, Rajkov

Franciaország — Észak Írország 4:0 (1:0)
Norrköping, 12 000 néző. Vezette: Gardeazabal (Spanyolország)
Góllövők: Fontaine (56. és 63. p), Wiesnieski (44. p) és Piantoni (68. p)

Franciaország: Abbes — Kaelbel, Jonquet, Lerond — Penverne, Marcel — Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent

É. Írország: Gregg — Keith, Cunningham, McMichael — Blanchflower, Cush — Bingham, Casey, Scott, McIlroy, McParland

Brazilia — Wales 1:0 (0:0)
Göteborg, 21 000 néző. Vezette: Seipelt (Ausztria)
Góllövő: Pele (70. p)

Brazilia: Gilmar — Di Sordi, Bellini, Santos — Zito, Orlando — Garrincha, Didi, Mazzola, Pele, Zagallo

Wales: Kelsey — Williams, M. Charles, Hopkins — Sulivan, Bowen — Medwin, Hewit, Webster, Allchurch, Jones

A döntőbe jutásért:

JÚNIUS 24:

Svédország — NSzK 3:1 (1:1)
Göteborg, 53 000 néző. Vezette: Zsolt (Magyarország)
Góllövők: Skoglund (33. p), Gren (71. p) és Hamrin (88. p.), illetve Schäfer (24. p)

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Börjesson, Parling — Hamrin, Gren, Simonsson, Liedholm, Skoglund

NSZK: Herkenrath — Stollenwerk, Erhardt, Juskowiak — Eckel, Szymaniak — Rahn, F. Walter, Seeler, Schäfer, Cieslarczyk

Brazilia — Franciaország 5:2 (2:1)
Stockholm, 42 000 néző. Vezette: Griffiths (Wales)
Góllövők: Pele (51., 64. és 75. p) Vava (2. p) és Didi (39. p), illetve Fontaine (8. p) és Piantoni (83. p)

Brazilia: Gilmar — Di Sordi, Bellini, N. Santos — Zito, Orlando — Garrincha, Didi, Vava, Pele, Zagallo

Franciaország: Abbes — Kaelbel, Jonquet, Lerond — Penverne, Marcel — Wiesnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent

A harmadik helyért:

JÚNIUS 28:

Franciaország — NSzK 6:3 (3:1)
Göteborg, 33 000 néző. Vezette: Brozzi (Argentína)
Góllövők: Fontaine (15., 38., 79. és 89. p), Kopa 11-esből (28. p) és Douis (62. p), illetve Cieslarczyk (18. p), Rahn (52. p) és Schäfer (80. p)

Franciaország: Abbes — Kaelbel, Lafont, Lerond — Penverne, Marcel — Wiesniewski, Douis, Kopa, Fontaine, Vincent.

NSzK: Kwiatkowski — Stollenwerk, Wewers, Erhardt — Schnellinger, Szymaniak — Rahn, Sturm, Kelbassa, Schäfer, Cieslarczyk

A világbajnoki címért:

JÚNIUS 29:

Brazilia — Svédország 5:2 (2:1)
Stockholm, 50 000 néző. Vezette: Guigue (Franciaország)
Góllövők: Vava (7. és 32. p.), Pele (55. és 89. p), Zagallo (67. p), illetve Liedholm (4. p), Simonsson (80. p)

Brazilia: Gilmar — D. Santos, Bellini, N. Santos — Zito, Orlando — Garrincha, Didi, Vava, Pele, Zagallo

Svédország: K. Svensson — Bergmark, Gustavsson, Axbom — Börjesson, Parling — Hamrin, Gren, Simonsson, Liedholm, Skoglund

A VB „gólzsákja" Fontaine vette be először a világbajnokságon Gilmar hálóját. Az 5 : 2-es brazil győzelemmel végződött mérkőzés első francia gólját lövi (Brazília—Franciaország elődöntő).

ÍGY LÁTTÁK A VB-T

A Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke: Barcs Sándor

Az első mérkőzés előestjén érkeztem meg — egyenesen a FIFA kongresszusról — Sandvikenbe. Kilenc éve ismerem a magyar válogatott csapatokat. Kilenc éve ismerem minden élvonalbeli játékosunk alaptermészetét, jó és rossz szokásait, kilenc éve ismerem azt a légkört és hangulatot, amely a mi válogatott csapatunkat körülveszi. És néhány órás sandvikeni tartózkodás után döbbenetes felfedezéssel vonultam vissza szállodai szobámba. Az asztalon néhány stockholmi anziksz feküdt: megírásukra eddig nem futotta az időmből. Megcímeztem az egyiket és szó szerint ezeket a sorokat írtam rá: *„Most érkeztem meg Sandvikenbe, s itt egy nappal a VB megkezdése előtt vert sereget találtam."*

* * *

Tréfából írtam ezt, vagy netán számításból? Nem.

Nem, mert a légkör valóban *egészen más volt,* mint eddig bármikor. S én akkor, ott az első este nekifogtam *egy eddig, bevallom, még meg nem fejtett rejtély megoldásához.* Mi van a fiúkkal? Az utóbbi másfél év alatt érezhető volt náluk egy kis alacsonyabbrendűségi érzés (a külföldi lapok is írtak erről, például a zürichi „Sport" június 9-i számában). A nagycsapat árnyéka zavarta őket és mindenütt jelen volt, mindenhova elkísérte őket. „Bezzeg a nagycsapat"... „Persze, tőletek senki sem várja azt a játékot"... Hányszor vettem fel a harcot ez ellen a destruktív „jószándékú" vállveregetés ellen! Ráadásul Sandviken felett még néhány rosszul sikerült edzőmérkőzés kísértete is ott lebegett. Mondják, szörnyű gyenge volt Helsinkiben is az első félidő.

— *Vajon nagyon leégünk?* — ezt kérdezték a szemek. És mintegy bocsánatot kérően: *„Mert ugyebár mi nem tudunk úgy focizni, mint a nagyok... No, azért harcolni fogunk. De..."*

„De"...

Legyen átkozott ez a „de"...

* * *

S mi *csak úgy* szótlanul mentünk el mellette? Nem. Az alacsonyabbrendűérzésnek azonban készséges segítőtársai voltak. Kezdem talán ott, hogy ez az érzés mélyen gyökeret vert a fiúkban. Éppen elég ideje volt rá, hogy gyökeret verjen. Április 13-án félbeszakítottuk a bajnokságot és attól kezdve minden gondolat középpontjában ott volt a világbajnokság. És megint csak a világbajnokság.

Az ember a szokások rabja. *Minden ember élete megszokott ütemben morzsolódik.* Ha ebből az életütemből rövidebb időre kikerülünk, például nyári üdülésnél, jól érezzük magunkat, idegeink megpihennek. Ha azonban ez a rendkívüli állapot huzamos ideig tart s közben az arcok nem változnak, a környezet ugyanaz, felüti fejét az unalom és a nyugtalanság. Egyre terhesebb, egyre ártalmasabb lesz az „új" életforma. Vágyódunk a megszokott életütem után. Idegesek, ingerlékenyek leszünk.

Mondjuk meg tehát nyíltan: *a hosszú edzőtábor inkább ártott, mint használt.* Nem tudtuk. Jót akartunk. De a jóból is megárt a sok. *Ez persze nem azt jelenti, hogy általában a tábornak nincs létjogosultsága.* Van! Különösen a januári edzőtáborozást tartom nagyon fontosnak. Nagyobb tornák előtt pedig 10—14 napot. De a jövőben nem szabad a szokott életütemet huzamos időn át megváltoztatni. *Az emberi szervezetnek megvannak a maga természetes igényei, amelyeket nem szabad a végletekig elfojtani.* Hogy a táborba nem vitt játékosok sportszerűtlenül élnek? Én ezt a mai válogatott csapat egyetlen tagjáról sem tételezem fel. Aki ilyesmit állít, az csak az íróasztal mellől ismeri a sportot.

* * *

Jót akartunk a hosszú együtt tartással. Önkritikusan állapítom meg: tévedtünk. (Bukovi mester már régebben rájött erre, de Sebes Gusztáv sem volt híve a hosszú táborozásnak.)

A második walesi mérkőzés előtti éjszakán a Tichy—Sipos szobában ég a villany. Benyitok:

— Mi van fiúk?

— *Nem tudunk aludni*... Legyen szíves szólni a dokinak, hozzon altatót...

Sajnos, a legtöbben így voltak.

* * *

Az idegesség a pályán is megmutatkozik. *Vannak igen jó periódusok és ugyanakkor mintha nem is az a csapat játszana.* Mire vezethető vissza ez a nagy kilengés? Úgy kezdtünk a walesiek ellen, ahogy a nagykönyvben írva van. Bozsik gólja gyönyörű. Levegőben lóg a második. Úgy vágjuk át a walesi védelmet, mint a kés a vajat. Aztán jön egy potyagól, *s mintha elvágták volna.* A kapott gól már túl sok az idegeknek.

És milyen gólokat kapunk! A svédek második gólja úgy kezdődik, hogy *mi rúgunk szabályos gólt.* Tichy lövése lepördül a fáról a gólvonalon túlra (a vonalon ülő amerikai és svéd fényképész a koronatanú rá). Kontrafalssal kifelé ugrik a labda, Svenson kidobja s a következő pillanatban Grosics a hatoson állva figyeli, mint száll át szép, kényelmes ívben felette a labda a hálóba. 1:1 helyett 0:2. Ez kell csak a rossz idegeknek. A második walesi mérkőzés második góljáról már ne is beszéljünk. Ilyet még nem láttam válogatott mérkőzésen. *Hogyan kaphattunk ilyen gólokat?*

* * *

A második walesi mérkőzés első félidejében nagyon jól játszottunk. ***Czeizler Lajos mellettem fogadta az ötgólos magyar győzelmet.*** **A második félidőben a magyar csapat labdarúgás**

Az 1:1-es Magyarország—Wales mérkőzésről: Mátrai „becsúszik" Jonesnak, a walesi balszélsőnek.

helyett ideges veszekedést mutatott be. Az üres nézőtér csak úgy visszhangzott az ordítástól. Szégyeltük magunkat. A játék *harmadrendű tényező* lett a veszekedés mellett.

* * *

Túlságosan is nagy jelentőséget tulajdonítok az idegek játékának? Lehet. De merem állítani, ez a labdarúgás nagy ismeretlen területe. *Az idegek és a lelki tényezők szerepe a sportban rendkívül fontos.* Meg lehet mosolyogni, hogy a brazilok pszihiáterrel vonultak fel a VB-re. *De el is lehet rajta gondolkozni.* Valamit ők is felfedeztek.

A magyar csapat példátlanul rossz idegállapota rejtély számomra. A fent elmondottak csak részben magyarázzák. A rejtély még megoldásra vár.

* * *

— Mi volt még a baj? *Az, hogy nem volt összeszokott csapatunk.* Hiba volt, hogy a VB-ig nem tudtunk kialakítani egy egységes gárdát. A VB-n a mi részünkről nem volt csapatjáték. *Feladtuk legélesebb fegyverünket, a villámgyors összjátékot, az üres térbe adott passzokat, amelyek azonban rendre megtalálják a majd odaérkező partnert.* Igen ám, de hol van az a klubcsapat, amelyre rá lehet építeni a válogatott tizenegyet? Hol?

* * *

Most is állítom, hogy *a magyar labdarúgás fennállása óta soha még lelkiismeretesebben fel nem készültünk tornára, mint most a VB-re. A felkészülési tervet minden szakember jónak tartotta.* Hogy lehet az, hogy a jól időzített terv csődöt mondott?

Csapatunknak a VB-re kellett volna a forma tetőpontját elérni. Ezzel szemben a mélypontra ért el. Jobban játszottunk áprilisban a jugoszlávok ellen s még jobban múlt év szeptemberében a bolgárok ellen. *Ez a két utóbbi játék elég lett volna a továbbjutáshoz.*

Miért nem robbant az időzített bomba? Rejtély. Remélem, a soron következő vitákon szakembereink megoldják ezt a rejtélyt.

* * *

Valamit a magyar csapat ellenfeleiről is. *Svédország bebizonyította, hogy jó csapattal rendelkezik, hiszen bekerült a döntőbe.* Védelme, élén Gustavsonnal kiváló, Liedholm klasszis-fedezet, Hamrin a torna legjobb szélsője, de nagyszerű játékos Skoglund, Simonson és Melberg is. Az utolsó pillanatban összeszedett svéd csapat bevált. A svédek sokkal inkább középeurópai futballt játszottak, mint angol típusú játékot. Ennek okát abban látom, hogy az Olaszországból és Franciaországból hazajött profijátékosok már más futballt játszanak, mint az otthoniak. *Ettől a svéd csapattól kikapni nem volt szégyen. Különösen akkor nem, ha Tichy meg nem adott gólját és Hamrin óriási potyagólját figyelembe veszszük.*

Jó csapatot hoztak a walesiek is. Kelsey a torna egyik legjobb kapusa volt, Mel Charles sziklakemény, jól romboló középfedezet s a John Charles—Allchurch—Jones szárny bár nálunk játszott volna! *Jellemző erre a csapatra, hogy két nappal a magyarok elleni nehéz mérkőzése után, John Charles nélkül a brazilok vért izzadva alig győzték le őket 1:0-ra.*

Ne becsüljük le ellenfeleink tudását!

* * *

De ne becsüljük le a magyar labdarúgást sem. Kétség nem férhet hozzá: a világbajnokságon kudarcot vallottunk. *Felelősségem teljes tudatában állítom azonban, hogy a magyar labdarúgás lényegesen többre képes annál, amit a VB-n nyújtott.* Hogy mégis éppen a VB-n rosszul szerepeltünk, azért el lehet marasztalni az MLSz elnökségét, tanácsát, az edzőket, a szövetségi kapitányt és mindenkit, akinek köze volt a felkészítéshez, *de a magyar futballt nem lehet elmarasztalni.* Az bizonyos, hogy régi nagy csapatunk a múlté. *Ennek ellenére még mindig jelentős szerepet játszunk a nemzetközi labdarúgó-sportban.*

A célunk az, hogy kíméletlen őszinteséggel minél előbb feltárjuk a VB tapasztalatait, hibáinkat és mulasztásainkat, s azután megkezdhetjük az új csapat felépítését. Azzal a játékosanyaggal, amely rendelkezésre áll. *És ez az anyag se nem rosszabb se nem jobb annál, amit a svédországi átlag képviselt.*

* * *

Igen, most a mérlegkészítés időszakát éljük. Amiket az előbb elmondottam: apró adatok ehhez a mérleghez. Remélem, a Labdarúgás legközelebbi számában már választ adhatunk arra is, ami most mindennél fontosabb. Hova, merre, hogyan?

Fanatikusan hiszek benne, hogy ezekre a kérdésekre megtaláljuk a választ és futballsportunk ismét rálép arra az útra, amelyen már nem egyszer világhírnevet szerzett a magyar névnek.

Sokszor volt ez így a két Wales—Magyarország mérkőzésen. Charles feje magasabban van, mint Grosics kinyújtott keze. Bozsik is ezt csodálja. (Wales—Magyarország 2 : 1)

A szövetségi kapitány: Baróti Lajos

A június utolsó napjaiban befejeződött svédországi labdarúgó világbajnokság sok országnak, sok százezer szurkolónak örömöt, a másik tábornak pedig szomorúságot okozott.

A magyar labdarúgó válogatott nem indult vérmes reményekkel a VB-én. Mégis a csapat jelenlegi erejét és a magyar labdarúgás helyzetét figyelembevéve méltán várta mindenki, hogy a látszólag könnyebb csoportból kiharcolja a továbbjutást és bekerül a legjobb nyolc közé. Teljes joggal vetődik fel a kérdés, hogy miért nem sikerült ez?

Elég sok oka van, elsősorban a különös szemléletek, amelyek megtévesztették a vezetőket, a játékosokat és a hozzáértő szurkolótábort is.

Ezek egyike, hogy a mostani csapatot is azon a szemüvegen keresztül néztük, mint az elmúlt évek nagy válogatottját, s úgy bíráltuk, mintha az 1954. évi tudás lett volna meg a jelenlegi együttesben. A másik szemlélet lényegesen nagyobb hiba volt. A mai magyar válogatottal szembekerülő ellenfelek erejét a régi nagy csapat erejéhez mértük, s úgy értékeltük jónak, közepesnek vagy gyengének.

A VB-re való felkészülést hiányosságok zavarták. Az 1954. évi nagy világbajnoki csapatból mindössze négy játékos — Grosics, Bozsik, Hidegkuti és Budai szerepeltetéséről lehetett szó. A többiek vagy eltávoztak (Kocsis, Puskás, Czibor), vagy abbahagyták a labdarúgást (Lóránt, Zakariás). Akik nem távoztak el, vagy nem vonultak vissza, azok pedig formájukban annyira visszaestek, hogy nem jöhettek számításba még a jelenleg kétségtelenül kisebb tudású válogatott csapatösszeállításánál sem (Buzánszki, Lantos, Palotás).

A válogatott kialakítása az előkészületi mérkőzések során különösen a hátsó alakzatokban nem látszott megoldhatatlannak. A csatársor és főleg a belső hármas összetétele azonban még a világbajnokság alatt sem alakult ki megnyugtatóan.

Általános óhaj volt, hogy fiatalítani kell a csapatot. Nagy fiatalítás az én megítélésem szerint az 1958. évi világbajnokságra való felkészülésben nem volt keresztül vihető. Nem volt megoldható azért, mert azok a fiatal tehetségek, akik rövidesen valóban a magyar labdarúgás erősségei lehetnek, sem fizikailag, sem nemzetközi rutin szempontjából nem ütötték még meg a kívánt mértéket (Göröcs, Halápi és társai).

Az a fiatalítás, amely az 58-as VB csapatnál történt tulajdonképpen nem is volt fiatalítás, mert az „új emberek" — Lahos, Vasas, Bencsics, Sárosi, Sipos, Szigeti, Fridmanszki — ezévben már 26—27. évüket töltik be, tehát már nem éppen fiatalok, s ilyen korban már kész játékosoknak kellene lenniök. A világbajnokság is bebizonyította, hogy ezek a játékosok, mivel az 1954. évi nagy csapat mögött nem tudtak szóhoz jutni, nem is rendelkezhettek megfelelő nemzetközi tapasztalattal. Így egy-egy ilyen nagyfontosságú világ bajnoki mérkőzésen tudásuknak csak egy bizonyos hányadát tudták nyújtani, a különböző gátlások miatt.

Mit várhattunk a magyar csapattól a világbajnoki küzdelmekben? Mindenki előtt ismeretes, hogy a világbajnoki felkészülést elkésve, különböző okok miatt csak januárban kezdhettük meg. Néhány hónap alatt kellett volna ütőképes csapatot kialakítani. A tatai alapozó edzőtáborban, majd később a formábahozás ideje alatt — ekkor a játékosok az egyesületükben voltak — egész április 13-ig, a bajnokság félbeszakításáig, a válogatottal szakmailag, főleg csapat kialakítás szempontjából nem lehetett foglalkozni. Így tulajdonképpen csak április 20-án kezdődött el az a közös munka, amely hivatott volt létrehozni a világbajnoki csapatot.

Nehézségem volt, hogy nem ismertem közelebbről a számításba vett játékosokat, mint embereket. Ezt azért említem, mert egy jó csapat kialakításánál nemcsak a szakmai képességek, hanem az emberi tulajdonságok is döntőek, mint pl. az egyforma gondolkodás, lelkesedni tudás, győzniakarás, hazaszeretet. Ezek az erkölcsi tulajdonságok is döntő szerepet játszanak ugyanis ilyen világbajnoki versenyen, s ezt feltétlenül figyelembe kellett volna venni.

A világbajnokság rajtjáig a kijelölt keret 11 előkészületi mérkőzést játszott. Ezek közül mindössze a jugoszlávok és a skótok elleni mérkőzés jelentett komoly erőpróbát. A többi előkészületi mérkőzés csak úgy alkalomszerűen alakult pontosan azért, mert januárban, amikor megkaptam a szövetségi kapitányi megbízatást, már nem lehetett külföldi ellenfeleket szerezni sok más, újságban is megjelent okok miatt. Ilyenek voltak: a bajnokságok menete, előre lekötött terminusok stb. Ehhez jöttek még a lemondott mérkőzések. Nem kétséges, hogy a nem éppen megfelelő előkészületi mérkőzések zavarokat okoztak.

A 11 összeszoktató mérkőzésen csupán a védelem látszott kiegyensúlyozottnak. A hátvéd-hármas összetételénél Sárosi és Szigeti között kellett dönteni. Ez a vetélkedés végeredményben a fordulékonyabb, gyorsabb és főleg kétlábas játéka miatt Sárosi javára dőlt el. A négy számításba vett fedezet sorozatos jó teljesítményeket nyújtott. Itt mindössze Bozsik sérülése okozott némileg zavart. Négyük között egészséges verseny alakult ki, s felváltva szerepeltettem őket, hogy a VB-re taktikai vagy más szempontok miatt a különböző összetételű párok összeszokjanak a védelemmel.

Az örökké emlékezetes potyagólok egyike: Hamrin lövése után, amelybe Sárosi belépett, a labda ívelten hull a magyar kapu jobboldalába. Grosics mintha lelátón ülne: ő is csak néző. (Svédország—Magyarország 2 : 1)

A csatársor külön fejezet. Budai és Sándor a jobboldalon, Fenyvesi és Sándor a baloldalon jó megoldásnak látszott. A belső hármas viszont egyetlen összetételben sem volt megnyugtató. Kétségtelen, hogy a világbajnokságon — különösen az első mérkőzés tapasztalata után — nagy hátrányt jelentett az első finnországi mérkőzésen megsérült Friedmanszki és közvetlenül a rajt előtt megoperált Lahos kiesése. Egyik összetételben sem játszott jól a belső hármas, kivéve a Mexikó elleni találkozót. Itt viszont a két sérült mexikói miatt nem kaphattunk teljesen reális képet. A belső trió bármely összetételben bátortalan, lassú, nagyon gyenge és nagyon körülményes játékot mutatott. Sajnos kiesésünk egyik oka pontosan a csatársor meddő játéka, a walesiek és a svédek elleni mérkőzésen, s ehhez jöttek még a biztosnak látszó védelem megingásai, elemi hibái.

A világbajnokságon védelmünk sokak szerint nagy csalódást okozott. Annak ellenére, hogy hátsó alakzataink a VB alatt elképesztő potyagólokat kaptak, a kapott gólok száma arra mutat, hogy jobb csatársor mögött ez a védősor egészen kitűnő játékra lett volna képes.

Mindezek ellenére meggyőződésem, hogy az 1958. évi világbajnokságon a 16 résztvevő közül 12 csapat nem képviselt nagyobb játékerőt, mint a jelenlegi magyar válogatott. Sajnos csapatunk a világbajnokságon tudásának még 50 százalékát sem nyújtotta, s ez is okozta, hogy a selejtezőkön nem jutottunk túl. A világbajnoksággal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a küzdelmeket a kiegyenlítődött erőviszonyok jellemezték. Egyik jellegzetessége volt a VB-nek az 1954. évivel szemben, hogy a különböző csapatokban nem volt annyi klasszis-játékos, mint négy évvel ezelőtt.

Nem kétséges, Brazília megérdemelten szerezte meg a világbajnki címet. Pontosan azért, mert a VB első, kritikus időszakában is meg tudták nyerni — ha nehezen is — selejtező mérkőzéseiket, s ezek az eredmények a világbajnokság közép- és végső időszakában hatalmas önbizalmat adtak ezeknek a ragyogóan képzett délamerikai labdarúgóknak. A brazil csapat beigazolta azt, amit mi mindig hangoztattunk: ha ennyi kiváló képességű játékos kollektíven csapatjátékot játszik, akkor nagyon nehéz, szinte lehetetlen velük szemben ellenszert találni.

Ha technikai vonalon összehasonlítjuk játékosainkat a külföldiekkel, akkor megállapíthatjuk, hogy a magyarok labdakezelésben bármelyik válogatottal felvehetik a versenyt. Hiba viszont, hogy ez a technikai képzettség, amellyel a magyar játékosok rendelkeznek, többnyire nem a játék célja érdekében történik. A túl szépen és lassan lekezelt és továbbított labda nem éri el a kellő célt. Meggyőződésem, hogy játékosaink e technikai alapját a kivitelben gyorsítani kell és főleg a rövid távokra alkalmazott

megoldásokat kell korszerűbbé tenni. Ha ezt megtesszük, akkor tehetséges fiatal játékosaink labdarúgásunkat ismét az élvonalba vihetik.

Taktikai vonatkozásban a világbajnokságon általában a támadások gyors végrehajtását lehetett legtöbb csapatnál látni, ellentétben a magyar támadás építéssel. Itt kell megjegyezni, hogy csaknem minden csapat támadó játékosai nálunk most még ismeretlen taktikával játszottak. A támadás befejezése után azonnal, kivétel nélkül minden csatár védekező feladat ellátására törekedett, s mindjárt az ellenfél hátvéd és fedezet játékosainak semlegesítésére és esetleg visszavont támadó játékosának zavarására gondolt. A védekezés vonalán a csapatok többsége mezőnyben ember fogásra törekedett, kapu előtt pedig területvédelmet játszott. A legtöbb külföldi csapat ezeket a megoldásokat nagyon rugalmasan és beidegződve játszotta.

A magyar válogatottra hátrányos volt, hogy labdarúgóink nem tudtak szorosan embert fogni. Erre elég csak egy példát feleleveníteni: a részünkre sorsdöntő második Wales elleni mérkőzésen a walesiek első góljukat két előretolt csatárral érték el öt magyar védővel szemben. Ilyen számbeli fölény ellenére sem tudták védőink megakadályozni az ellenfél egyenlítő gólját. Kétségtelen, az akciót les előzte meg, de ez nem lehet mentség.

Ezenkívül tapasztaltam — s remélem erről a kint járt szakemberek is beszámolnak majd —, hogy mi a külföldi labdarúgóktól, különösen a testtel való játék helyes alkalmazásában vagyunk elmaradva. Az egyenlő testhelyzetben levő játékosok harcában a külföldi labdarúgók helyesen alkalmazzák a vállal való lökést. A mi játékosaink ilyen esetekben rendszerint kézzel löktek, így próbálták megoldani helyzetüket. Ez természetesen szabálytalan.

Még egy szempontot szeretnék kiemelni, amire még ma sem tudok választ kapni. Küzdőképességben, győzniakarásban nagyon hátul kullogtunk. Kétségtelenül a magyar csapat volt az egyedüli, amely két félidőn át nem tudott lelkesen, odaadóan játszani. Erre a kérdésre remélem, a világbajnoki értékelés megadja a választ. Véleményem szerint ez fakadhat egyéni adottságokból, de adódhat egy rosszul időzített formábahozásból, vagy egyes labdarúgók túljátszott, letört állapotából. Sokan felvetik a kérdést, helyesen volt-e előkészítve a magyar csapat. Az kétségtelen, hogy félév alatt csak az előkészület elején és végén volt közös munka a válogatott csapatnál. Ez kevés idő. Azon lehet vitatkozni, hogy az utolsó fázis előkészítése helyes volt-e. Itt arra gondolok, hogy egy erős alapozás után elkövethettem azt a hibát, hogy az egyesületekbe visszatért játékosok nem a válogatottra tervezett erős edzés-tervet folytatták, hanem a közelgő bajnoki mérkőzések miatt az egyesületeknél előirányzott megterhelést kapták és

A kiesést jelentő gól. Grosics rosszul dobta ki a labdát Sárosinak, tőle Medwin, a jobbszélső elvette és a kiinduló Grosics mellett a hálóba lőtt (Wales—Magyarország 2 : 1).

amikor ismét visszakerültek a válogatott keret edzéseire, a munka a januári alapozás mérvéhez volt szabva, s lehet, hogy ez túl erős volt. A csapatkeresés miatt az utolsó két hétre tervezett megterhelését túlsúlyban labdarúgó szakmai edzések képezték, amivel nem értük el azt a célt, hogy játékosaink formája a világbajnokság kezdetére legyen időzítve. Ez a meglátásom kapcsolódik ahhoz a részhez, ahol sajnálattal állapítottam meg, hogy egyes játékosaink küzdőképessége, lelkesedése a többi csapathoz viszonyítva igen csekély volt, ami valószínűleg a rosszul időzített forma miatt (túledzés, túlerőltetés) jelentkezett. Remélem a jövőbeni hasznosítás érdekében a hibát meg tudjuk majd állapítani. Bár csak akkor tudnánk tiszta képet kapni, ha a világbajnokság teljes terhelését az egyesületek napi munkájával és terhelésével tudnánk összehasonlítani. Ez azért lesz részünkre nehéz, mert tudomásom szerint, csak kevés csapat edzője vezet naplót és lerögzített edzés-tervvel is kevesen dolgoznak.

A világbajnoki tapasztalatokkal kapcsolatban remélem, megindul majd egy egészséges vita, s remélhetőleg két-három hónapon belül teljesen kialakul a VB tapasztalata. Az a meggyőződésem, hogy a hullámvölgyből való kilábolás érdekében távlatilag tervszerűen előre kell dolgoznunk. A tervszerű munkához meg kell adni a lehetőségeket. Be kell tartani a versenynaptár dátumait, el kell érni, hogy ne fordulhasson elő az, hogy élvonalbeli edzőink nem tudnak tervszerűen dolgozni, mert az NB I. osztályú mérkőzések időpontja igen sokat változik. Egy-egy barátságos nemzetközi vagy kupa-mérkőzés felborítja az egész műsort. A külföldi példák azt mutatják, hogy egy ország labdarúgó sportja fejlődésében egyik legfontosabb tényező a következetesen végrehajtott bajnoki rend. Hogy ismét visszakerüljünk a nemzetközi élvonalba, hosszú távra kell irányt szabni és a munkát már most meg kell kezdeni. Meg kell látnunk, hogy nemzetközi tekintélyt nem egy-egy nemzetközi találkozó megnyerésével, hanem a világversenyeket elért eredményekkel lehet megszerezni.

Az 1960. évi római olimpia és az 1962. évi chilei világbajnokság adja a célt ehhez a hosszú távhoz. Az őszi öt válogatott mérkőzést már az új csapat szervezésének kell szentelni. Tenni kell ezt még akkor is, ha ez pillanatnyilag az eredmények rovására megy. Ha ismét csak arra törekszünk, hogy ezen vagy azon a válogatott mérkőzésen jó eredményt érjünk el, akkor nem tudunk a későbbiek folyamán ütőképes új válogatottat kialakítani. Tudomásul kell venni, hogy jelenleg jó közepes játékosokkal és igen sok fiatal tehetséggel rendelkezünk. A fiatalok között sok nagy tehetségű játékos bontogatja szárnyait. Véleményem szerint az átszervezésnél elsősorban a B és utánpótlás-keretbe kell tömöríteni azokat az 1936., 1937., 1938., 1939. és 1940-es években született játékosokat, akikből 1960-ra és 1962-re ki lehet alakítani azt az ütőképes együttest, amely a magyar labdarúgás eddigi sikereihez méltóan szerepelhet. Meg kell találnunk a helyes utat, s akkor úgy hiszem, a magyar labdarúgás rövidesen új nevekkel régi fényében fog csillogni.

A munkához azonnal hozzá kell fog-

ni, nehogy kifogyjunk az időből, s olyan későn kezdjünk hozzá a csapat kialakításához, mint ahogy azt 1958-ban tettük.

Összegezve a magyar labdarúgó válogatott világbajnoki szereplése sokaknak csalódást, sokaknak szomorúságot okozott. Egy nagy csapat szétesése után nem várhattunk jó szereplést. Ha a magyar válogatott eljutott volna a legjobb nyolc közé, akkor talán nem kerültek volna felszínre ilyen élesen azok a problémák, amelyeket rövidesen feltétlenül meg kell oldanunk. A felmerült kérdések megoldásában nagy szerepe lesz az edzők testületének, s azt hiszem, ha helyesen történik az értékelés és helyesen történik a régi tapasztalatok felhasználása, akkor edzőink a magyar labdarúgás felvirágoztatása érdekében jó munkát tudnak végezni. Minden esetre vigyázni kell arra, hogy ne kezdjük el majmolni a külföldet. Az kétségtelen, hogy a magyar edzők munkájában nagyon sok felhasználható a külföldi tapasztalatokból, de ne legyen az az elv, hogy nálunk most minden rossz és külföldön minden jó. Használjuk fel, ami nekünk megfelel és csak azokat ültessük át a mi módszereinkbe, ami sajátosságainknak megfelel.

Hogy az új csapat kialakítása sikerül-e, az nagyban függ a közönségtől is. Ne várják azt, hogy azonnal egy teljesen fiatal csapat alakul ki, itt is be kell tartani a fokozatosság elvét. Ne várják azt, hogy az elkövetkezendő hónapokban a válogatottba csak fiatalok kerülnek. Lássák be, hogy új csapat kialakításához hónapok kellenek, s csak akkor lehet jó eredményt elérni, ha a szakemberek és a szurkolók, valamint a játékosok is összefognak. Ehhez a nagy, de szép munkához várjuk hozzáértő közönségünk hasznos útmutatásait, amelyek már eddig is sok segítséget nyújtottak.

A talaj, a tehetségek megvannak. Most már csak rajtunk múlik, hogy a magyar labdarúgásban sikeres esztendők következnek-e vagy sem.

A válogatott edzője: Sós Károly

Válogatott labdarúgóink a svédországi világbajnokságon gyenge szereplésükkel nagy csalódást okoztak. Igényeink nem voltak túlzottak, de azt hittük, hogy legalább a legjobb nyolc közé beverekedjük magunkat. Sajnos nem így történt. A csapat szereplésével kapcsolatban már eddig is számos nyilatkozat látott napvilágot, éppen ezért úgy érzem, nem lesz érdektelen, ha mint a válogatott csapat edzője elmondom milyen tapasztalatokat hozott számomra a svédországi labdarúgó világbajnokság, mi a magyarázata a magyar csapat váratlanul gyenge játékának és milyen feladatok várnak megoldásra labdarúgásunkban. A világbajnoki mérkőzések szakmai értékelésére és sor kerül majd a következőkben a Labdarúgás hasábjain.

* * *

A világbajnokságra való felkészülést az 1957 decemberében, Hannoverben lejátszott NSzK elleni mérkőzés tapasztalatainak figyelembevételével kezdtük el. Ez a mérkőzés élesen reflektorfénybe állította a magyar csapat gyengéit. Ezek szemelőtt tartásával készítette el a szövetség kapitány a válogatott keret felkészítési tervét, amelyet a magam részéről nemcsak újszerűnek, de valósnak és jónak tartottam. Utólag rájöttünk azonban egyes hibákra, de ezek nem indokolják válogatottunk gyenge világbajnoki szereplését.

Az igazság az, hogy a svájci világbajnokság sok mindenre figyelmeztetett és mi mégsem okultunk. A tervszerű munka csak 1958 januárjában indult meg, márpedig egy új csapatot egy félév alatt nem lehet olyan nagy erőpróbára felkészíteni, mint amilyen a svédországi VB volt. A magyar élgárda — az ellenforradalom következtében — megfogyatkozott és utánpótlásunk több tehetséges tagja külföldön maradt, vagy külföldre távozott. Így azután a maradék gárdából kellett válogatnunk. A csapat gyökeres átszervezését későbbre — a világbajnokság utánra — kellett elhalasztanunk.

*

Gyenge szereplésünk egyik okát abban látom, hogy amikor a játékosok az alapozó edzések után visszakerültek klubjaikba, megelégedtünk azzal, hogy edzőinknek útmutatást adtunk a további munkát illetően. Hibának tartom azt is, hogy nem gondoltunk többek között a játékosok magánéletének fokozottabb ellenőrzésére. A válogatott játékosok között szép számmal akadnak olyanok, akik nem vetik meg a késő éjszakába nyúló szórakozásokat, mások viszont túlzottan hódolnak egyéb, káros szenvedélyeknek. Lehetetlen tudomásul nem venni, — játékosoknak edzőknek és vezetőknek egyaránt —, hogy egy-két hetes edzőtáborozással nem lehet hetek, sőt hónapok egészségtelen életmódját máról-holnapra rendbehozni.

Meg kell becsületesen mondanom azt is, hogy a magyar csapat formaidőzítése nem sikerült, annak ellenére, hogy a felkészítés gondos és lelkiismeretes volt. Ma már tudjuk, hogy a második táborozás edzés anyaga túlzott fizikai terhelést tartalmazott, amihez játékosaink nem szoktak hozzá. Ennek következménye lehetett, hogy — egyes játékosok hullámzó formája nagyon megnehezítette dolgunkat. A változó formák miatt túlsok időt töltöttünk el a csapatkereséssel (előkészítő mérkőzések sikertelensége), úgyannyira, hogy a finnországi mérkőzések is a végleges csapat keresése jegyében zajlottak le. Ennek a következménye volt azután, hogy a játékosok összeszoktatása, taktikai képzése csak másodrendű feladattá zsugorodott. A VB-re a nyugatnémetek, a brazilok, a svédek, valamint a brit csapatok már egységes együttessel és csak 17—18 emberrel mentek el, mi viszont minden benevezett játékosunkat kénytelenek voltunk kivinni Svédországba, mivel nem volt végleges csapatunk.

*

A játékosok, a világbajnoki mérkőzések során — egy-két kivételtől eltekintve — mélyen formájuk alatt játszottak. Külön kell beszélnem Grosics

Érdekes és nem ritka jelenet. Három magyar csatár öt svéd védővel szemben. A 38 éves, kopaszodó Gren, a svéd csapat balösszekötője kapuja előtt Sándort szereli. Fenyvesi és Bundzsák csak nézi a jelenetet. (Svédország—Magyarország 2 : 1)

Gyula hihetetlen rossz formájáról. Sokszoros válogatott kapusunkat a nemzetközi élvonalban az élen fémjelezték és Grosics, számos nemzetközi mérkőzés ünnepelt hőse ezen a tornán ideges lehetetlen játékával megpecsételte a magyar csapat sorsát. Kapusunk játéka, a bekapott sorsdöntő potya gólok, lelkileg még inkább tönkretették a többi játékost. Idegességük annyira fokozódott, hogy tudásuknak csak kis hányadát nyújtották. Mindezekre feltette a koronát csatársorunk, különösen a belsőhármas, korszerűtlen játéka. Játékosaink állva várták a labdákat (ez egyébként nem újkeletű betegség), keveset és akkor is lassan mozogtak, a labdákért való küzdelemben pedig hamar feladták a harcot. A játék nagy részében a rövid, oldalpasszos játékot játszották. Képtelenek voltak rést ütni az ellenfél védelmében és számos kínálkozó gólhelyzetet hagytak kihasználatlanul. Grosics feltűnő idegessége és gyenge formája miatt a védők is bizonytalanokká váltak, sokat kapkodtak, rengeteg hibával játszottak.

Grosicson kívül szólni kell azonban még a további 21 játékosról is. Véleményem szerint ezek a játékosok képességben elmaradtak attól, hogy olyan együttest alkossanak, amely azután nagyobb eredmények elérésére képes. De még mindez nem lett volna baj, ha kisebb tudásuk mellé akaratot, és 90 perces küzdeni tudást, sorakoztattak volna fel, hiszen a labdarúgásban ez is döntő jelentőségű! !

Ha a VB eredményeit vizsgáljuk, láthatjuk, hogy csaknem minden csapatnak 2—3 klasszis játékos volt a lendítő ereje. A példák sokaságát hozhatnám fel, pl. a döntőbe jutott Svédországot elsősorban a három olasz profi segítette át a nehézségeken, Waleset a középcsatár Charles és a balszárny hozta a legjobb nyolc közé, a francia csapatban Fontaine és Kopa volt a mozgató stb. A magyar csapatnak is megvoltak az ún. klasszisai, — *Grosics*, Sándor, Bozsik. Hidegkuti, ők azonban nemhogy lendíteni tudták volna az együttest, hanem a többiek által képviselt szürke színvonalra estek vissza, s ott mozogtak mindvégig. (Kivétel: Bozsik első Wales elleni mérkőzése.)

Taktikailag sem állták meg helyüket játékosaink. A szövetségi kapitány megbeszélésein semmi különösebb érdeklődést nem mutattak, a taktikai utasításokat minden megjegyzés nélkül egyszerűen csak tudomásul vették. A mérkőzések során azután a legnagyobb meglepetéssel tapasztaltuk, hogy gyakran még a legegyszerűbb taktikai megoldást sem voltak képesek végrehajtani játékosaink, márpedig ezen a világbajnokságon a taktikai elképzeléseknek igen komoly szerep jutott.

A gyenge szereplés egyik okaként említem meg, hogy játékosaink zömben minden újtól irtóznak. Abból a helytelen felfogásból indulnak ki, hogy a technika a labdarúgás legfontosabb kelléke és technikával minden feladatot meg lehet oldani. Ezen állítás helytelenségére cáfolt rá a svédországi világbajnokság, ahol különböző országok kiváló labdarúgóit láthattuk játékközben. Ezek a játékosok nemcsak technikásak, de gyorsak, munkabírók, harcosak és kiváló taktikusok is voltak.

A fent elmondottak után szeretnék beszámolni arról, hogy mit láttam ezen a világbajnokságon.

Számomra a svédországi világbajnokság rengeteg új tapasztalatot jelentett. Elsősorban feltűnt nekem, hogy a csapatokban nincsenek posztok, nincsenek fix csapatrészek, csak játékosok vannak, akiknek védő és támadó feladataik vannak. Meglepő volt a játékosok kiváló erőnléte és hatalmas munkabírása. Megfigyeltem, hogy a „nagy" játékosok: Didi, J. Charles, Gustavson, Hamrin, Green, F Walter, Kopa, Fontanie, teljesen alárendelték magukat csapatuk érdekeinek. (Csapattaktika.)

Meglepetés volt számomra a védőjáték egészen kifinomult formája. Az emberfogás és a területvédelem okos és célszerű váltását láthattam és ez alól ezúttal a brazilok sem voltak kivételek. Ennek a védőjátéknak az volt a lényege, hogy az ellenfél támadása esetén a játékosok megszállták a kapujuk előtti tizenhatost (lehetőleg lépcsőzetesen). Ilyenkor 7—8 ember is tartózkodott a kapu előterében, hogy a következő pillanatban, amikor kapujuk felszabadult, hatan-heten indítsanak támadást a másik kapura.

A támadásvezetésnél megfigyeltem, hogy azokat a játéktér második harmadából indították tervszerűen. A kombinációk és a gyors lerohanások váltották egymást. Gyakoriak voltak a szárnyváltások és a keresztlabdák. Mindez gyorsan, idővesztesség nélkül. Meg kell azonban jegyeznem, hogy ezekbe a gyorsan végrehajtott akciókba csúsztak be technikai hibák is, egy azonban bizonyos, hogy igen gyors lett a játék. Erősen kidomborodott a küzdő harcmodor és az „önfeláldozó játék". Az önfeláldozás terén egész sereg példát tudnék megemlíteni, ezúttal csak a welsiek ellenünk és a mexicóiak Wales elleni játékára utalok. Ez volt azonban a helyzet a nyugatnémet, a francia, a brazil, az angol, a svéd és a szovjet csapat játékában is.

Megfigyeltem, hogy a játékosok a játéktér minden irányában elmozogtak, legtöbbször labda nélkül, de észrevettem azt is, hogy a játékosok túlnyomórésze mindkét lábbal egyformán biztosan kezelte a labdát. Új volt számomra a csatárok védőfeladata: míg a múltban a védelem tehermentesítése közben csak zavarták az ellenfelet, most igyekeztek a labdát meg is szerezni és azzal azonnal támadást indítani.

Mindent egybevetve, a jövő labdarúgást így jellemezném:

munkabírás, erő, technika, taktika, gyorsaság és csapatjáték.

És most lássuk a feladatokat, a tennivalókat:

a) A legfontosabb tennivalónk — véleményem szerint — hogy a szövetségi kapitány mellé függetlenített szövetségi edzőket szerződtessenek. Helyes lett volna a VB végéig egy-két szakembernek — természetesen a válogatott csapat szakvezetői közül — kintmaradni. A szövetségi kapitány ezt nem vállalta, mert a csapat svédországi gyenge szereplése lelkileg teljesen letörte. Én, Bukovi Márton és Lakat Károly nem maradhattunk kint, mert csapataink a Honvéd az MTK és a Tatabánya bajnoki mérkőzést játszanak és klubjaink egyébként sem nélkülözhetnek bennünket hónapokon ke-

Jasin nagy tudása is kevés volt, hogy elhárítsa Vava pompás lövését, amely 1 : 0-ás vezetést jelentett a brazil csapatnak (Brazília—Szovjetunió 2 : 0).

A nyugatnémetek győztes gólja a malmői Jugoszlávia—NSZK mérkőzésen. Örvendezők: a német csatárok, dermedtek: a jugoszláv védők.

resztül. Szükség van a szövetségi edzőkre azért is, mert így elkerülhetővé válik a válogatott csapat vezetőinek klubkapcsolata az összeállításnál.

b) Igen fontosnak tartom a játékosok pihenőjét. A magyar játékosok 1950 óta szinte megszakítás, pihenő nélkül játszanak. Az évi elhasználódás olyan nagy, hogy a megfelelő pihenőre feltétlenül szükség van. Ez a gyakorlat külföldön is és nagyszerűen bevált. Kérdés azonban, hogyan tudjuk ezt jelenlegi helyzetünkben megvalósítani. Július végén fejeződik be a bajnokság és augusztus végén már az új bajnokságért játszanak csapataink. Mikor pihenjenek a játékosok? Mi lesz a felkészítéssel?

Helytelen szerintem a válogatott mérkőzések halmozása. A külföldön lejátszott mérkőzések nem szolgálják kellően válogatott csapatunk kialakítását. Két-három nemzetközi mérkőzést későbbre kellene halasztani. Talán még nem késő. Szerencsés lenne a külföldi és hazai nemzetközi mérkőzések váltása. Meg kell szüntetni — éppen a pihenés érdekében — a felesleges portyázást.

c) A függetlenített szakvezetőknek új játékosokat kell keresniök a kialakítandó új válogatottba. Olyan játékosokat, akik mind fizikailag technikailag, mind pedig taktikailag alkalmasak az új edzésrendszer követelményeinek helyes és maradéktalan végrehajtására. Jó közösségi szellemű, egészséges életmódot folytató játékosokat kell találnunk, akikből azután a jelenlegi gárdával keverve alakítanánk ki a jövő válogatottját. A játékosok kiválogatásánál figyelemmel kell lennünk arra, hogy a játékosok általában 26—28 éves korukban érik el formájuk zenitjét. A mai játékosgárdából Ilku, Szigeti, Lahos, Vasas, Bencsics és Fenyvesi 25 éves, Mátrai, Sipos, Sárosi, Berendi 26 éves, míg a többiek idősebbek. Ezek a játékosok ma még igen jó szolgálatot tehetnek a magyar labdarúgásnak, de a következő világbajnokságon már a harmadik X nyomja majd a vállukat. Az egészen fiatal korosztályt ma csak Tichy, Monostori, Göröcs és esetleg Friedmanszky képviseli. A svédországi világbajnokságon a csapatok átlagos életkora is a 26 és 28 év között mozgott, tehát amikor új csapat kialakításához kezdünk, kézenfekvő a fiatalabb évjáratú játékosokból kiválogatni a jövő csapatát. Erre tanít egyébként a brazil példa és ezen az úton haladnak a szovjet és a csehszlovák labdarúgás vezetői is.

d) Új, keményebb edzésmódszert kell kialakítanunk és ennek alapján kell elkezdenünk a munkát, természetesen a legszigorúbb ellenőrzés mellett.

A feladatokról elég, ha utalok a Népsport 1958 február 11-i számában megjelent cikkemre, amelyben részletesen ismertettem a magyar labdarúgás megoldásra váró feladatait, amely feladatok még mélyebb értelmezést kaptak válogatott csapatunk svédországi szereplése után.

Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a ma és a jövő labdarúgásában a technika, taktika és a kollektív csapatjáték mellett a gyorsaság, a lendület és az erő kapott szerepet. Ezt az utat kell nekünk is járnunk. A magyaros játékelemeket ezekkel az új elemekkel kell felfrissítenünk..

Egyik legfontosabb feladatunk a csatárjáték feljavítása. Ezért olyan csatárokat kell nevelnünk, akik a mozgásban történő támadásokat villámgyorsan hajtják végre. A hangsúly a gyorsaságon, továbbá a helycserés, labdanélküli mozgáson van. Olyan csatárokat kell nevelnünk, akik bátran befutnak a védelem réseibe, felveszik a védőkkel a harcot, küzdenek a labdákért és minden helyzetből vállalkoznak lövésre is.

Nem kétséges, hogy a gólokban is kifejezésre jutó támadójáték kialakítása a legfontosabb, nem szabad azonban megfeledkeznünk a védelem feljavításáról, játékának korszerűbbé tételéről sem. Tökéletesíteni kell védőinket az emberfogás és a területvédelem okos és célravezető fortélyaiban, valamint a támadásindítás művészetében.

e) Fontos feladatként jelölöm meg a játékosok sportszerű életmódját. A rendszeres és kemény sportmunkát észszerű pihenésnek kell követnie. Nem szabad továbbá megfeledkeznünk a jó csapatszellem kialakításáról sem. A jövőben az edzőknek nemcsak szakmailag kell felkészíteniök a játékosokat, hanem nevelniök is kell őket, mert a játékosok helyes irányú nevelése a sikeres szereplés egyik biztosítéka. A labdarúgó szövetség vezetőinek a szakvezetőkkel együtt meg kell találniok azt a helyes utat is, amely a vezetők és a válogatott játékosok közötti elengedhetetlenül jó viszony kialakításához vezet.

*

A svédországi nagyon keserű tapasztalatokat szerintem nem elég megszívlelni, azokból tanulnunk is kell. A feladatok ismeretesek és bár nehezek, mégis megvalósíthatók, hiszen a magyar labdarúgók tehetségesek és csupán idő, valamint türelem kérdése, hogy ezek az új tehetségek — a régiek segítségével — felnőjjenek a feladatokhoz. Azonnal munkához kell látnunk, ha azt akarjuk, hogy 1958 mélypontját 1962-ben a felemelkedés kövesse.

Hamrin—Juskowiak párharc. Nem ebből a jelenetből lett a kiállítás. A svéd jobbszélső itt már teret nyert. (Svédország—NSZK 3:1)

Mit láttam a brazílok edzésén?

A világbajnokságon edzéslátogatásaim során elvetődtem a brazil válogatott edzésére is. Az angolok elleni mérkőzés előtti napon de. 10 órára hirdették meg a tréninget a nemrég épült, hipermodern vonalú és berendezésű ULLEVI stadionban.

A brazil csapat második gólja a döntőn. Gólszerző: Vava.

A brazíl „pontosság"

Talán felesleges is mondanom, hogy ¾10 tájban már lázas sürgés-forgás volt a pályán, de ezt egyelőre csak a kíváncsi szakemberek, újságírók, fotó- és rádióriporterek, a televízió munkatársai, valamint az ún. „spionok" okozták (ezek között találhattuk W. Winterbottomot, az angol csapat menedzserét is).

Lázas izgalommal lestük a játékoskijáró torkát, de a népszerű dél-amerikai játékosok csak nem akartak feltűnni. Végre úgy ¼12 (!)-kor enyhe moraj jelezte: jönnek!

Didergésre ingerlő, amolyan tipikus svéd friss levegő fogadta a brazil játékosokat. Úgy gondoltuk, hogy majd jól bebugyolálva jelennek meg a brazil csillagok. Tévedtünk. Alsó és felső melegítő nélkül futott ki 22 játékos, akiknek csaknem fele fekete. Leghíresebb csillagaik: Didi, Vava, Pele csatárok, D. Santos négerek, míg a többi — kivéve a nemrég feltűnt középcsatár Mazzolát, valamint De Sordit — félvér.

Kifutás után minden játékos 2—3 percig egyénileg futkározott egészen könnyen, majd a közel 120 kilós főedző Vicente Feola harsány sípjelére katonás rendben, 5×4-es sorokba sorakoztak fel a játékosok — Mazzolát kivéve. A szőke, olasz származású középcsatár a többiektől elvonult és csak gimnasztikázott sérülése miatt (kb. 50 percet!).

A főedző néhányszavas ismertetője után Paulo Amarac, a másodedző, vette át a szót, illetve a sípot.

Vajon kié lesz a labda? Balról Vincent a francia balszélső, jobbról Bellini a brazíl középhátvéd. (Brazília—Franciaország 5:2)

A brazílok edzésmunkája

Már az első pillanatban általános feltűnést keltett az a fegyelmezettség, amely jellemezte a dél-amerikai játékosok magatartását. Szinte katonákként pattogtak a pályán. Olyan pontosan, magabiztosan csináltak mindent, hogy szinte senki sem gyanakodott holmi előre megrendezett „bemutatóra". (Az ilyen dolgokra ugyanis a braziloknál mindig fel kell készülni.)

Az első gyakorlat élénk gyaloglás volt. Egyszerre lépett az egész társaság. A másodedző még vezényelt is nekik: uno, dos uno, dos; egy-kettő, egy-kettő!

Kb. 2—300 m élénk gyaloglás után könnyű futás következett. A futómozgást azonban erőltetett be- és kilégzéssel kísérték: négy lépés alatt lélegeztek be és két lépés alatt hirtelenül „dobták ki" a levegőt tüdejükből.

A könnyű futást kb. 120—150 m-enként ütemes séta szakította meg. Ilyenkor gimnasztikai gyakorlatokat végeztek a játékosok a futáshoz hasonló erős légzőmunkával. A gyakorlatok elég egyszerűek voltak. Komplikált mozgás szinte nem is volt benne. Kb. 18—20 gyakorlatot végeztek el, de úgy, hogy egy-egy gyakorlatot több mint hússzor megcsináltak és az egyes gyakorlatok között mindig beiktatott az edző 100—120 m-es könnyű iramú, de változatos futást (futás apró, majd nyújtott léptekkel, felugrásokkal, forgásokkal stb).

Az edzésnek ez a része láthatóan az *általános bemelegítést* célozta, azonban a kb. 25 percig tartó állandóan változó ütemű mozgás magyar viszonylatban egy komoly erőnlétfejlesztő résznek is

Pele munkában

beillett. A 25 perc alatt még másodpercekre sem állt meg a társaság pihenni. A viszonylagos pihenést az szolgálta, hogy egy-egy futásban végzett gyakorlat után lépésben mozogtak a játékosok, esetenként pedig állóhelyben végezték a gimnasztikai gyakorlatot.

Az általános bemelegítés után szórakoztató *ruganyossági, gyorsasági* és *ügyességi*, valamint néhány *elő-gyakorlat* következett. Ilyenek: könnyű nekifutás után felugrás a kapufák előtt, a felső kapufa tetejére való ráütéssel; könnyű futás után bukfenc kétszer előre, majd felugrás a magasba, utána 4—5 m gyors rajt; repülővágták, közben teljes fordulatok felugrás nélkül; mellső fekvőtámaszban karhajlítások és nyújtások (egyszerre 3—4, összesen kb. 15—20).

Ez az edzésrész kb. 10 percet tartott. Ezután *labdát kaptak* a játékosok.

Itt már csapatrészekre oszlott a társaság. Eleinte csak egészen könnyű gyakorlatozás, mondhatnánk „ismerkedés" folyt a labdával. Kb. 5—6 perc után azonban erősebb és az edzők által megkötött formájú gyakorlatok jöttek.

A csatárok pl. kapura lőttek. A gyakorlatot azonban a játékosok nem tetszés szerint végezték, hanem Feola főedző előírásai szerint. A kaputól kb. 35—40 m-ről indult két csatár. Az egyik könnyű iramban vezette a labdát, a másik mellette futott. A labdavezető váratlanul mellette futó társára rúgta a labdát igen élesen és ő azonnal sprintelni kezdett. Kényszerítő passz után először átvétellel, majd egyből kellett kapura rúgnia kb. 14—15 m-ről.

Ugyanezt megcsinálták páros helycserével, oldalról is. A kapura rúgásnál a lényeg azon volt, hogy szokatlan helyről, mozgásból és különböző más technikai elemekkel összekötve (vezetés, testszerelés, mozgás, átvétel) lőjenek a csatárok kapura.

Ezalatt a fedezetek és a hátvédek rúgásgyakorlatokat végeztek a pálya másik oldalán. Azonban ezeket sem akárhogyan. A gyakorlatokat a másodedző úgy állította össze, hogy azok különleges feladatot jelentsenek a játékosoknak.

Pl. ívelt labdát a fedezetnek mozgásban, negyed- és félfordulattal kellett átvennie, majd ismét fordulat után kellett passzolnia az egyik irányból futó társának. Négyesben végezték ezt a gyakorlatot a hátvédek és a fedezetek.

Ezután ívelt és lapos labdát kapásból kellett rúgni vagy fejelni mozgásban, mozgó társ elé.

A labdás rész nem tartott 20 percnél tovább, de a gyakorlatok végén csak úgy csillogott az izzadságtól a játékosok fekete bőre. Pedig mi a játéktér szélén dideregtünk.

A mintegy 60 perces állandó mozgásban végzett kemény munka után ½ órás

kétkapus játék

következett. A szerepkörök kötetlenek voltak. Így pl. a hátvéd Djalma Santos jobbszélsőt, Mazzola kapust játszott. Amíg előzően szinte egy hang nélkül dolgoztak a brazilok, most mindent pótoltak. Olyan ricsajt csaptak a játéktéren, hogy szinte zengett a stadion.

Annak ellenére, hogy nem volt megkötés a játékban, észrevehettük, hogy a szép technikai megoldások mellett a folyamatos összjátékra is törekedtek. Sőt! Általános vélemény szerint túlságba is vitték a kombinációkat. Távoli lövésre alig-alig vállalkozott valaki. Sok gól esett, de csaknem mindegyiknél még a „kapufát" is kipasszolták, kicselezték.

Érdekes volt megfigyelni, hogy egymással szemben milyen keményen játszottak. Ez annál érdekesebb, mivel később láttuk, hogy az angolok és a szovjetek milyen könnyen elválasztották őket a labdától.

Általános észrevételek

A nézőtéren helyetfoglaló szakemberek általános véleménye az volt, hogy — a múlttól eltérően — a brazilok igen szervezetten, tervszerűen dolgoznak. Sőt! Talán túlságosan is szervezetten. A bemelegítő rész merev, dán tornához hasonlító lebonyolítása ugyanis kissé furcsán hatott labdarúgóknál. Kétségtelen azonban, hogy a célt elérték vele: a hűvös időben kellőképpen bemelegedtek a játékosok.

Bukovi Márton véleménye az volt, hogy a látott edzésadag a mérkőzést megelőző napon egy kissé túlzás. Valóban, a legkorszerűbbnek ismert edzésmódszer sem javasolja a mérkőzés előtti 1½ órás és főleg labdás edzést, hiszen a bevezető edzések egyik célja éppen az ún. „labdaéhség" kikényszerítése.

A későbbiek során azonban megtudtam a brazil edzőktől, és játékosoktól, hogy már 3—4 éve ebben a szisztémában dolgoznak. Hétfőn mindenki egyénileg mozog annyit, amennyi jól esik. Keddtől—szombatig azonban mindennap edzenek, sőt van aki kétszer is. Így hát aggályaink bizonyos fokig eloszlottak. (A kétkapus játékot ennek ellenére nem helyeseljük.)

A brazilok edzése meggyőzött arról, hogy a sok munka elve náluk is gyökeret vert, minden ellenkező híreszteléssel szemben.

A tervszerűség is látszott az edzésen, nem beszélve arról, hogy a napi edzésterv részletezve, szállójuk bejáratán ki volt függesztve.

S ami még feltűnt: a játékosok körül állandóan sürgölődő 2 masszőr, orvos és — pszichotechnikus.

Összegezve megállapíthattuk: a brazilok edzésmunkája igen komoly. Ők is rátértek a játékosokkal való tudományos alapokra felépült edzésmódszerre.

Csanádi Árpád

Örömmámorban a brazil játékosok: Garrincha, Pele és Gilmar.

Didi, a brazil csapat „karmestere" kapura lő. Keszarjev már elkésett a beavatkozással (Brazilia—Szovjetunió 2 : 0).

A brazíl labdarúgásról — egy évi tapasztalat alapján

Egy évig volt edzője Mándi Gyula a braziliai FC America Klubnak. A kitűnő magyar szakember szerződése lejártával visszatért Magyarországra. Hazaérkezése épp a világbajnokság napjaiban történt és a brazilok VB győzelmével kapcsolatban sok-sok tapasztalata alapján igen érdekes dolgokat mesélt.

Elmondotta többek között, hogy Braziliában talán a világon a leggazdagabb a labdarúgó utánpótlás. A 40 kilométer hosszúságú Copacabana tengerparton a gyerekek ezrei futballoznak és technikai tudása csaknem valamennyi fiatalnak kiváló. Amikor egy-egy ilyen fiatal játékos klubba kerül 13—14 éves korában, szinte a labdarúgás minden alapkészségét magával viszi és az edző feladata csak az, hogy játékát a csapatjáték kereteibe szorítsa. Így történhetett például az meg, hogy a 17 éves Pele, aki a VB-n a brazil győzelem egyik főrészese volt, csak tavaly került fel az élvonalba. Egy kis vidéki városból vitték fel Santosba s tudása annyira magasfokú volt, hogy közel 10 hónap után a brazil válogatott erőssége lett.

Elmondotta még Mándi Gyula, hogy a hírekkel ellentétben a brazil labdarúgók valamennyien igen fegyelmezettek és az edzői utasítást a legpontosabban végrehajtják, még akkor is, ha nem ellenőrzik munkájukat. Sportszerűtlenség szinte alig fordul elő a brazil pályákon. Példaként említette Garrinchát, a brazil válogatott jobbszélsőjét, akit legtöbbször csak szabálytalanság révén tudnak szerelni a védők s aki ezt még egyetlen egyszer sem torolta meg.

Mándi Gyula a brazil válogatott VB-re előkészülete idején még Rio de Janeiroban tartózkodott, éppen ezért érdekes amit ezzel kapcsolatban mesélt.

— Évközben bár sokat beszéltek a VB-ről, különösebb előkészület nem történt, hiszen minden játékosnak klubja rendelkezésére kellett állnia.

Négy héttel az Európába indulás előtt jöttek össze közös edzőtáborozásra a brazil játékosok s ettől az időtől kezdve már valóban a legpontosabban hajtották végre a felkészülési tervet. Ennek keretében körülbelül 8 edzőmérkőzést játszottak köztük a két Bulgária elleni mérkőzést.

Mándi Gyula jól ismeri a brazil válogatott tagjait és egyes játékosokról az alábbi jellemzést adta:

Gilmar: (Corinthian) Ideális kapus alak, 185 cm. magas, biztos a labdafogása, különösen a magas labdák fogásában mester. Bátor, ruganyos, kitűnően helyezkedik. Meglepő jó tempó érzéke és ezt a kifutásoknál érvényesíti. Érdekes, hogy igen sokszor indít ő is támadást, de nem kidobott, hanem hossszan kirugott labdákkal.

Castilho: (Fluminense) Tartalék kapus, az ő labdafogása is biztos, nagyon rugalmas és azon kevés brazil kapusok közé tartozik, akik nemcsak az alapvonalon, hanem a kifutásban is jól megállják helyüket. Igen nagy hibája, hogy ideges, ingerlékeny és épp ezért hamar elveszti a fejét.

De Sordi: (Sao Paulo) Jobb hátvéd, Sestához hasonló játékos, igen gyors, kemény, jól helyezkedik, nagyszerűek a keresztezései, mindkét lábbal ragyogóan rúg. A megszerzett labdákkal a legtöbb esetben már támadást indít.

Bellini: (Vasco de Gama) 184 cm. magas, ideális alakú középhátvéd. Csatár legyen a talpán, aki elfejel előle labdát. Helyezkedési érzéke mintaszerű, ugyanígy rúgó technikája is. A kapu előtti tér teljes ura.

N Santos: (Botafogo) A brazil labdarúgás egyik legnagyobb csillaga. Azon kevés védőjátékosok közé tartozik, aki nem elégszik meg ellenfele semlegesítésével, hanem igen értékes csatárerényeк birtokában az ellenfél kapujára törve, igen gólveszélyes is. Hajszál pontos 40—50 méteres átadásokkal, keresztlabdákkal indítja csatárait, szélsőit.

D. Santos: (Portuguesa) Hatalmas technikai tudással rendelkezik, szinte nem is hátvédet, hanem hátvéd-fedezetet játszik. Csak a legritkább esetben rúgja el hosszan a labdát, máskor inkább támadást indít. A kapu előtti térben a legbonyolultabb helyzetben is mindig megtalálja a megfelelő megoldást. Úgy hozza ki a labdát a boyból, hogy a következő pillanatban már támadást bontakoztat ki.

Dino: (Sao Paulo) Bozsikhoz hasonló tudású játékos. Nagyszerűen passzol, labdakezelése mint a többi brazil játékosé ugyancsak kiváló. Szinte az egész pályán játszik, sok esetben a hatodik csatár. Nagy a munkabírása.

Garrincha: (Botafogó) Nem túlzás, ha azt állítom, hogy a világ legjobb jobbszélsője. Szédületesen gyors s ez elsősorban kezdő sebességéből ered. Cselei kiismerhetetlenek, legismertebb elfutási módja, hogy ráviszi a labdát ellenfelére, majd mellete elrúgva, játsza át a védelmet. Beadásai lövésszerűek, azok mindig komoly veszélyt jelentenek a kapura. Nem ragaszkodik a szélső poszthoz, helyét gyakorta változtatja.

Didi: (Botafogó) A brazil válogatott Toscaninije. Ő az összekötő kapocs a védelem és a támadósor között. Hihetetlenül jól cselez, pillanatok alatt átlátja a helyzetet és ennek megfelelően meg is találja a megoldást. Magasfokú játék intelligenciával rendelkezik, fedezni szinte lehetetlen, mert helyét állandóan változtatva akkor is mozog, ha nincs nála a labda. Nagyon veszélyesek csavart szabadrúgásai, amelyek a sorfalat kikerülve mennek az ellenkező sarokba.

Vava: (Vasco de Gama) Rendkívül gólveszélyes középcsatár, higanymozgású. Nagyszerű lövő. Mindkét lábát abszolut biztosan használja. Nemcsak kimondottan végrehajtó csatár, mert képes a támadólánc összefogására is.

Pele: (Santos) Pályafutása üstökösszerű. A kiváló brazil játékosok között is kitűnik technikai tudásával. Ha lab-

A 17 éves brazil futball-fenomén, Pele második gólját lövi a franciáknak. A földön Abbes, a francia válogatott kapusa. (Brazília—Franciaország 5 : 2)

dához nyúl, az szinte lábán ragad. Szédületesen jól cselez, főleg testcselei kiválóak. Gólveszélyes játékos emellett nagy taktikus is. Ruganyossága is nagy és ami a legfeltűnőbb nála, hogy egy év alatt szinte leszoktatták arról, hogy a közönségnek játszon. Erényeit teljesen a csapat érdekében állította.

Zagallo: (Flamengo) Balszélső: Épp olyan kiváló technikai tudással rendelkezik mint a többi csatár. Garrinchával ellentétben beadásai lágyak és épp ezért kapáslövésre kiválóan alkalmasak. Rúgótechnikájára jellemző, hogy helyből is képes keresztlabdát rúgni a jobbszélre. Nehéz szögből is igen veszélyesen lő kapura, hiányossága, hogy a jobb lába kissé gyenge.

Moacir: (Flamengo) Jobbösszekötő. Hatalmas munkabírásával tűnik ki elsősorban, annak ellenére, hogy alig 60 kilogramm súlyú. Szinte képes betölteni a két 16-os közötti játékteret. Kimondottan előkészítő játékos, leadásai hajszálpontosak. A legnagyobb tudású brazil labdarúgók közé tartozik. Két évvel ezelőtt a copacabanai tengerparton fedezték fel, mint mezítlábas játékost.

Joel: (Flamengo) Jobbszélső. Minden azon labdarúgó erénnyel rendelkezik, hogy a legkiválóbbak közé kerüljön. Erősen egyénieskedő játékos és ez akadályozza még őt jobb teljesítmény elérésében. Nehezen válik meg a labdától és nem olyan gyors mint például Garrincha.

A brazil labdarúgókról általánosságban még a következőket mondotta Mándi Gyula:

— A brazil labdarúgók igen sokat fejlődtek 1954. óta és el kell mondani, hogy rengeteg elemet vettek át a magyar labdarúgásból. Ezt nem is titkolják és igen sokat hivatkoznak a Bp. Honvéd emlékezetes Dél-amerikai portyájára, amelyet szinte végig fényképeztek, végig filmeztek. Annak ellenére, hogy a magyar labdarúgó válogatott az utóbbi időben nem szerepel nagy „nevéhez“ mérten, a brazil vezetők és játékosok a legteljesebb elismeréssel szólnak a magyar sportról és szívesen emlékeznek a magyarok elleni találkozókra.

— Szinte valamennyi brazil játékos művészi módon kezeli a labdát, kiválóan cseleznek, leadásaik pontosak, valamennyi játékos rendelkezik ezenkívül az átlagosnál jóval nagyobb gyorsasággal. Meglepő, hogy kitűnő technikai tudásuk ellenére is milyen lelkesek. Munkabírásuk is igen nagy. Erősen megjavult a csapatjátékuk és ami talán a legfeltűnőbb, hogy labda nélkül is állandóan mozognak. Játékukban nem fedezhető fel előre begyakorolt taktikai elgondolás, így tehát nem játszanak sablon futballt.

— Ami még mindig hiba talán a braziloknál, hogy időnként túlzásba viszik az egyéni játékot, elsősorban azért, mert a közönség néha igényli is ezt.

— A röviden elmondottak után le kell szögeznem, — bár egy világbajnoki mérkőzést sem láttam, — hogy a legméltóbb helyre jutott a Rimet Kupa.

Garrincha,

Didi,

Vava,

Pele

A VB közönség kedvencei, a brazil világbajnok csapat gólgyárosai.

A LABDARÚGÁS évfordulónaptára

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: *Pánczél Lajos*

JÚLIUS

1 A felszabadulás utáni első örökrangadón nagy meglepetésre az MTK szürke nevekből álló együttese győzött 1 : 0-ra az FTC nagy ágyúi ellen, *1945*-ben e napon újra találkoztak és a zöldfehéreknek ezúttal sikerült visszavágni. 0 : 0-ás félidő után 4 : 0-ra győztek. Mike, Sárosi dr. (2) és Kubala volt a góllövő. Még egy érdekes mérkőzés volt ezen a napon: a Kispest 3 : 1 arányban verte az esélyesebb Újpestet.

2 A döntetlenek évének lehet nevezni az *1922*-es esztendőt. Az osztrákok ellen Budapesten 1 : 1, Bécsben 2 : 2, a svájciak és a svédek ellen 1 : 1 volt az eredmény. Ezen a napon Bochumban Németországgal találkozott a magyar labdarúgóválogatott. Nagy fölényben játszottunk, a kapufát háromszor eltaláltuk, de végül 0 : 0-ás eredménnyel ez a találkozás is a döntetlenek számát gyarapította.

3 A 0 : 0-as döntetlen után maradjunk Németország mellett, de menjünk tíz évet vissza az időben. *1912* július 3.-án a stockholmi olimpia labdarugó tornájának vigaszdíjában találkoztunk a németekkel. A magyar csapat, amely első mérkőzésén 7 : 0 arányú megsemmisítő vereséget szenvedett az angoloktól, ezúttal magához tért és szép kombinációs játékkal 3 : 1 (2 : 0) arányban győzött a német labdarúgóválogatott ellen.

4 *1916*-ban — az első világháború idején — a magyar válogatott mindössze négy mérkőzést játszott, s mindegyiket Ausztria ellen. Kettőt Ausztria nyert (3 : 1, 3 : 2), egy döntetlenül végződött (3 : 3), egyszer pedig győztünk, július 4-én Budapesten, 2 : 1 arányban. Az osztrák csapat ezúttal is nehéz ellenfél volt, de Schlosser és Schaffer góljára csak Bauer tudott válaszolni. Schaffer bombája majdnem kiszakította a hálót.

5 A magyar-osztrák válogatott mérkőzések sokáig úgy alakultak, hogy Bécsben az osztrákok, Pesten a magyarok győztek. Néha legfeljebb döntetlenig borult fel a papírforma. Ezért előzte meg különös érdeklődés a két régi ellenfél első találkozását — semleges pályán. Erre *1912*-ben ezen a napon került sor Stockholmban. A magyar csapat 3 : 0 arányban győzött, s ezzel megnyerte az olimpiai vigaszdíjat.

6 Érdekes nemzetközi mérkőzést játszott *1928*-ban ezen a napon a Ferencváros. Pozsonyban vendégszerepelt, ahol a Bratislavát 5 : 2 arányban legyőzte. A zöldfehérek így álltak fel: Huber — Takács I, Hungler II — Furmann, Berkessy, Lyka — Koszta, Takács II, Turay, Szedlacsek; Kohut. Érdekes volt az ellenfél összeállítása is: középcsatárt a volt Újpesti Priboj játszott, jobbösszekötő pedig Bulla, Kossuth díjas kitűnő szinésznőnk öccse volt.

7 Északi túrára indult *1933* nyarán a profiválogatott, s ezen a napon egyik legszebb sikerét aratta: Malmőben a kerületi válogatottat 8 : 2 (4 : 1) arányban legyőzte. A szép sikert ez a csapat érte el: Szabó — Miklósi, Bíró —Barátky, Sárosi, Korányi — Fenyvesi, Cseh, Polgár, Toldi, Titkos. Cseh Matyi elemében volt: három gólt rúgott, hármat előkészített. „A labdarúgás Paganinije" így emlékeztek meg róla.

8 Nagy magyar siker született ezen a napon *1928*-ban Bécsben, ahol egyik vidéki proficsapatunk: a szegedi Bástya 4 : 2 (2 : 1) arányban legyőzte az éllovas Rapidot, amelyben az osztrák labdarúgás olyan kiválóságai szerepeltek, mint Kuthan, Horváth, Wessely, Smistik, Nitsch, Schramseis. A Bástya így állt fel: Baumgartner — Weiglhoffer, Emmerling — Tóth, Horváth, Kronenberger (a későbbi Korányi) — Varga Wahl, Fröhlich, Schwarz, Himmer.

9 *1922*-ben Stockholmban játszott ezen a napon a magyar labdarúgó válogatott. A találkozás 1 : 1 arányban végződött, bár mindkét félidőben egy-egy magyar gól esett. Csakhogy az első félidőben a Fogl III lábáról leperdült labda a magyar kapuba hullott, s a svédek vezetését jelentette. A második félidőben csak üggyel-bajjal sikerült egyenlíteni az akkoriban feltűnt fiatal Törekvés játékos, Hirzer Ferenc révén.

10 Lengyelország labdarúgóválogatottja látogatott el *1949*-ben ezen a napon Magyarországra. Az MLSz érdekes kezdeményezését valósította meg: első ízben rendezett vidéki városban — ezúttal Debrecenben — országok közötti találkozót. Telt ház volt, roskadoztak a nagyerdei stadion tribünjei. A magyar csapat 8 : 2 (4 : 0) arányban győzött ebben az összeállításban: Henni — Balogh II, Lantos — Bozsik, Börzsei, Lakat — Egresi, Keszthelyi, Deák, Puskás, Czibor.

11 A magyar labdarúgás egyik legfájóbb emléke az 1924-es párizsi olimpiához fűződik, ahol a klasszisokkal gyengébb Egyiptom 3 : 0-ás győzelmével kiverte az esélyesnek tartott magyar csapatot a további küzdelemből. A sportközvélemény még akkoriban sürgette, hogy hozzuk el az egyiptomiakat Budapestre visszavágóra. Erre a mai napig nem került sor, ellenben *1929*-ben a profilválogatott látogatott el Egyiptomba, s ezen a napon 3 : 1-re győzött a kairói válogatott ellen. Valamit törlesztett...

12 A magyar labdarúgás, de az egész magyar sport nevezetes dátuma *1948* július 12. Ezen a hétfői napon a magyar sport vezetői kivonultak a Lóversenytérre, a Népstadion építkezésének ünnepélyes megkezdésére. Hegyi Gyula, az OSH elnöke tette meg az első kapavágást, majd rövid beszédet mondott. Hangsúlyozta: „Nem véletlen, hogy a magyar népi demokrácia alkotja meg a stadiont, mert soha nem áldoztak ennyit a sportra."

13 A profi labdarúgó könnyű adásvételi „portéka". *1933*-ban francia játékosügynökök jelentek meg Pesten, s elsősorban Turayt szándékoztak elvinni, aki megválóban volt a Ferencvárostól. Turay ekkor így nyilatkozott: „Nem megyek el, igérhetnek akármit, nem hagyom itt az édesanyámat. Itthon is el tudok helyezkedni." Bizonyságul idézzük ezeket a szavakat, hogy a nagy játékosvándorlás idején ilyen nyilatkozat is elhangzott.

14 A magyar labdarúgó válogatott *1912*-ben a stockholmi olimpia vigaszdíjának megnyerése után oroszországi túrára indúlt és július 12-én, majd 14-én Moszkvában Oroszország válogatottjával mérkőzött. A cári uralom alatt az orosz labdarúgás még igen kezdetleges volt, a magyarok tanítómestereknek tetszetek mellettük. Az első mérkőzésen 9 : 0, a másodikon 12 : 0 arányban győztünk. A gólszerzésben különösen a két összekötő: Kertész II. és Schlosser jeleskedett.

15 Ritka bajnoki eredmény született *1945*-ben ezen a napon. A bajnokság két vezető csapata az Újpest és a Csepel találkozott és a lilafehérek kétszámjegyű 10 : 1 (4 : 0) eredménynyel győztek. Az Újpestnek minden lépése kijött. A gólok sorát a jobbszélső Suhai nyitotta meg, majd Zsengellér egymásutánban három, Szusza pedig négy gólt rúgott. Keszthelyi berúgta a csepeliek becsületgólját, Balogh II tizenegyest értékesített, s végül Zsengellér zárta be a gólok sorát.

16 A magyar labdarúgás lelkes katonája dőlt ki *1952-ben* e napon a sorból: meghalt Gallowich Tibor, az egykori válogatott játékos, a későbbi kiváló sportújságíró és a magyar labdarúgásnak a felszabadulás utáni első szövetségi kapitánya. Mindhárom minőségben sok siker jelezte munkásságát. Nagy része volt abban, hogy a háború után labdarúgásunk gyorsan talpraállt, s jó szeme, szakértelme, lelkesítő ereje

jelentősen hozzájárult a későbbi világhírű „aranycsapat" alapjainak lerakásához.

17 Helsinkiben vendégszerepelt *1922*-ben e napon a magyar válogatott, s a két testvérnép között, amelyet a nyelvi rokonság is összekapcsol, ez volt az első labdarúgó-találkozó. A magyar csapat 5 : 1 arányban biztosan nyerte a mérkőzést, Pataki (2), Schwarz (2) és Fogl II voltak a gólszerzők. A játéknak inkább bemutató jellege volt, a magyar játékosok szép teljesítményét a finn közönség lelkesen ünnepelte.

18 A debreceni Bocskai, amely a magyar proficsapatok egyik legstílusosabb együttese volt, *1933*-ban e napon játszotta az új évad bemelegítő mérkőzését. Nagyváradon vendégszerepelt, s az ottani Törekvést 5 : 1 arányban legyőzte, pedig „nagyágyúi" Telekivel az élén ezen a mérkőzésen még hiányoztak. Tartalékosan is stílusos, szép és eredményes futballt mutatott be a debreceni együttes.

19 Érdekes átigazolások kerültek nyilvánosságra e napon *1950*-ben. Az ÉDOSz jobbszárnya (Budai-Kocsis) és a Teherfuvar kitűnő kapusa Grosics a Honvédbe, Teleki a Debreceni Honvéd „mindenese" és Csordás, a BMTE fiatal csatára a Vasasba, Henni (ÉDOSz) az Újpestbe és Szojka a Salgótarjánba került. Érdekesnek tartottuk felidézni ezt a hírt, mert a stockholmi VB kudarca után újra előtérbe került az átigazolások fontossága, könnyítése.

20 Monsieur Duval, az AS Cannes és több más francia egyesület megbízottja *1933*-ban már napok óta bonyolította Pesten játékosvásárlásait. Hirzer az elsők között írta alá szerződését a St. Malo csapatához, az Újpesti Víg II., s a miskolci Simonyi is lekötötte magát. Ugyanakkor a kaposvári Miklósit Olaszországba hívták, a Hungária Barátky-ját pedig elhódította a nagyváradi Crisana. A magyar labdarúgást, mint a már annyiszor, ebben az évben is alaposan meggyengítették.

21 Több mint negyedszázados varázs tört meg ezen a napon *1952*-ben. A helsinki olimpián a magyar labdarúgó válogatott 3 : 0 arányú győzelmet aratott az olaszok felett, akiket utoljára 1925 január 18-án tudtunk legyőzni. A magyar csapat, amely a helsinki olimpia mérkőzés sorozatában mind könnyebben vette az akadályokat, ezúttal fölényes biztonsággal győzött az azurrik ellen is.

22 Az MLSZ *1950*-ben ezen a napon hozta nyilvánosságra határozatát, hogy egyfordulós bajnokságot ír ki, a jövőben pedig az őszi-tavaszi bajnokság helyett tavaszi-őszi rendszer lép életbe. A rendelkezés néhány évig maradt érvényben, aztán visszatértek a régi beosztáshoz. Kiderült: az őszi-tavaszi bajokság jobban megfelel hazánk időjárási viszonyainak. Az évi rendszernél megtörtént az is, hogy a rossz időjárás miatt a bajnokság döntő mérkőzését a következő évben kényszerültek lejátszani.

23 Érdekes mérkőzésre került sor e napon most huszonöt éve, 1933-ban. Az Edzők csapata állt szembe a Tantíványok együttesével és meglepetésre „az öregek" győztek 5 : 2 arányban. Így álltak fel: Kutrucz — Fogl II, Senkey — Király, Kléber, Blum — Blau II, Mészáros, Molnár, Winkler I, Czeizler. Molnár az MTK volt jobbösszekötője bizonyult a mezőny legjobb emberének. „Ilyen csatár elkelne ma is!" — ezt a kritikát kapta.

24 A finnországi Kotkában *1952*-ben az olimpiai labdarúgó torna során e napon a török válogatottal mérkőzött a magyar csapat. Legnehezebb mérkőzésünket az első fordulóban a románok ellen vívtuk, akiket 2 : 1 arányban éppen hogy csak sikerült legyőzni. Az olaszok ellen (3 : 0) már jobban ment, a törököket pedig fölényes játék után 7 : 1 arányban győztük le. Újabb jelentős lépés volt az olimpiai bajnokság felé...

25 Hatalmas botrány kerekedett *1928*-ban, amikor amerikai játékoscsábítókat lepleztek le. Elsősorban a ferencvárosi Kohutot, az újpesti Ströcköt és Kocsist, a Hungária hátvédjét igyekeztek elvinni. Különös érdekességet kapott a játékoscsábítási ügy, amikor kiderült, hogy a kulisszák mögött egyik mozgatója a BLASZ — az *amatőr* futballszövetség — egyik elnökségi tagja volt. Jellemző a múlt sporterkölcseire.

26 Gillemot Ferenc, a magyar sport sokoldalú kiváló tehetsége, aki labdarúgásban, atletizálásban, úszásban, kerékpározásban, evezésben egyformán az első vonalban állt, *1905*-ben ezen a napon „Hogyan lehetünk jó footballisták?" címmel érdekes előadást tartott. Ez volt az első olyan előadás, amely a labdarúgásban a rendszeres edzések szükségességére és fontosságára hívta fel a figyelmet.

27 Turay József, a Ferencváros népszerű csatára *1933*-ban visszautasította a legjobb francia ajánlatokat, bár tudta, hogy a Ferencváros átadólistára kívánja tenni. A zöldfehéreknél már nem látták benne fantáziát, ugyanakkor azonban a rivális Hungária tárgyalásokat kezdett, hogy a játékost megszerezze. E napon harmadszor ültek össze, s mint az egykori tudósítás beszámolt, a tárgyalás után mosolygott Klement Sándor a Ferencváros, Fodor Henrik a Hungária képviselője és mosolygott az érdekelt Turay is...

28 Románia ellen 2 :1, Olaszország ellen 3 : 0, Törökország ellen 7 : 1, — így indult *1952*-ben a magyar labdarúgó válogatott olimpiai szereplése. A következő ellenfél Svédország volt, amelyet pazar tűzijátékkal 6 : 0 arányban győztünk le. A szép győzelmet ez a csapat vívta ki: Grosics — Buzánszky, Lóránt, Lantos — Bozsik, Zakariás — Hidegkuti, Kocsis, Palotás, Puskás, Czibor. A magyar csapat bekerült az olimpiai torna döntőjébe...

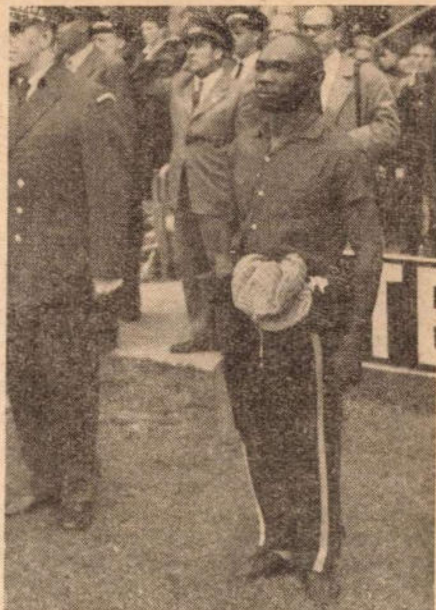
29 A magyar labdarúgósportnak egyik szorgalmas és lelkes katonája volt Herzog Ede. Mint játékvezető, majd mint szövetségi kapitány tevékenykedett, s ez utóbbi minőségében nagy része volt a magyar futball megalapozásában, fejlesztésében, s már kezdetben is figyelemreméltó eredményeket elért válogatott csapat kialakításában. *1911*-ben e napon ünnepelték játékvezetői tevékenysége tizedik évfordulója alkalmából.

30 A professzionizmus idején egyik évről a másikra jelentősen változott egy-egy csapat arculata. *1933*-ban a Hungária például Budafokon ezzel a csapattal készült az új évadra: Újvári — Kocsis, Kis — Sebes, Kalmár, Magyar — Kovács, Kardos, Gergely, Dudás, Szabó III. Verejtékesen győztek 4 : 2-re, s döcögött az egész csapat. Mire aztán bajnoki mérkőzésekre került a sor, úgy megváltozott a csapat összeállítása, hogy rá sem lehetett ismerni a Budafokon szerepelt együttesre.

31 Harminc esztendeje, *1928*-ban az NSC profiutódja a Nemzeti északi túrát bonyolította le. E napon az FC Rigá-val játszott és 2 :1 arányban győzött. A találkozásnak visszavágó jellege volt, mert három nap előtt 3 : 0 arányban győzött a magyar csapat. A fekete-fehérek túraegyüttese a második mérkőzésen így állt fel: Gallina — Török, Szendrő — Hossó, Volentik, Bartos — Singer, Rémay, Kautzky, Bihámi, Horváth.

VI. Adolf Gusztáv, svéd király a július 8-i nyitómérkőzésen kezetfog a svéd csapat tagjaival. Éppen „Nacká"-val (Skoglund) kezel. Jobbra Liedholm csapatkapitány, balra 8-as mezben Gren.

Manio Maerico, a brazil csapat mágusa, magyarul gyúrója. Több VB-n volt már jelen, mint akármelyik brazil labdarúgó vezető. Svédországban végre sikeres volt munkája. Világbajnokságot gyúrt Didiék lábába. Itt éppen a brazil himnuszt hallgatja a brazil—francia mérkőzés előt.

Nemzetközi FIGYELŐ

Vélemények az Európa-Kupa döntőjéről

A magyar sajtó csak egész röviden számolt be a bajnokcsapatok Európa kupájának brüsszeli döntőmérkőzéséről, amelyet tudvalevően a Real Madrid hosszabbítás után 3:2 arányban nyert meg a Milan együttese ellen. Annál bővebben foglalkozott ezzel a mérkőzéssel a nyugati sajtó. Alig volt olyan jelentősebb angol vagy francia lap, amely ne küldte volna el külön tudósítóját Brüsszelbe. Ezekből a lapjelentésekből a döntő összecsapással kapcsolatban sok érdekes momentum derül ki, — többek között az is, hogy a küzdelem a közönség erősen felcsigázott várakozásait csak a mérkőzés utolsó fázisaiban elégítette ki.

Íme néhány szemelvény a kritikákból:

W. Becker, német szakíró a következőképpen vélekedik: „Végignéztem az első gólnélküli 45 percet, azt a ¾ órát, amelyet a *meddőség csúcspontjának* lehet nevezni. Az ellenfelek bemutatták minden labdakezelési művészetüket, de a kapuk előtti habozásukat is. Mintha összebeszéltek volna, tartózkodtak a labdának párharcban, vagy emberfedezés útján való megszerzésétől. Az esztéták fellelkesedhettek a trükkök tárházától, de meg kell állapítani, hogy amint nem lehet „hó-rukk módszerrel" és erőltetett védekezéssel jó játékot folytatni, úgy azt csak egyéni brillirozással sem lehet. *Megállt a futball-óra Spanyolországban?* Nem okultak a spanyolok válogatott csapatuk balsikereiből? A Realt egy technikailag kisebb képességű tizenegy is legyőzheti, ha ilyen lélek nélkül játszik. Nem akarok az erőfutball mellett állást foglalni, — ellenkezőleg: örüljünk, hogy vannak még kulturált futballt játszó csapatok. De azért nem kell túlzásba vinni az állójátékot. Vagy talán túl sok az „idegenlégiós" a Madrid soraiban?"

„A kupastílus paródiája"

P. Schneeberger, az osztrák származású, Angliában élő sporthírlapíró többek között így emlékezik meg a mérkőzésről: „Az első 55 perc nagyon szép, de meddő játékot hozott. Én vagyok az utolsó, aki a brit lendületet és keménységet a kontinens labdaművészete fölé helyezi, de amit a Real Madrid és a Milán ezen a brüsszeli mérkőzésen nyújtott, az az úgynevezett kupastílus paródiájaként hatott. Az utolsó 45 percben azután valóban nagy meccset láthattunk és a Milan, mint egyenrangú ellenfél, ha nem is balszerencsével, de szerencse hiányában vesztette csak el az erőpróbát.

A mérkőzés maga alapvetően más stílusban zajlott le, mint pl. az angol kupadöntők. Angliában nemigen látni ilyen puha és rövid passzokat, mint amilyenek a brüsszeli találkozót jellemezték. A britek ugyanis játékukat az otthon szokásos mély talajra állítják be, ahol a puha leadás sokszor nem is érheti el a partnert. Ezt a kemény és hosszú labdákkal operáló játékot az angolok száraz talajon is folytatják, — úgy látszik sajnálják az időt játékosanyaguk átképzésére. Igaz, hogy évekig tartana, amíg elsajátítanák a hosszú passzok mellett a rövid labdaleadásokkal folyó kombinációs-játékot. Viszont beigazolódott, hogy az angolok „splendid isolation"-ja véget ért, — ma már mind erősebben vesznek részt az európai versengésben és most is csaknem valamennyi lap elküldte tudósítóját az Európa-kupa brüsszeli döntőjére."

Jön a Világ-Kupa?

Amint értesülünk, a bajnokcsapatok Európa-kupáját az illetékesek Világ-kupává szeretnék kiépíteni. A népszerű konkurrencia, amely máris nagy közönséget vonz, a döntő mérkőzést illetően kissé biceg. Míg a *döntőig* két meccset játszanak egymással a csapatok — egyet odahaza, egyet idegenben —, addig a döntőt egy mérkőzés keretében bonyolítják le semleges pályán. A tervek szerint ezután a finálét ugyancsak két meccs formájában döntenék el, majd az *európai zóna győztesét* szembe kívánják állítani a *dél-amerikai zóna győztesével*. Persze Dél-amerikában

hasonló módszerrel bonyolítanák le az egyes dél-amerikai államok bajnokcsapatai között a konkurrenciát, mint Európában.

A terv mindenesetre érdekes és azt hír szerint a délamerikai illetékes körök is életrevalónak találják.

Costaricai "sporterkölcsök"

„Ha az utcagyerekek leköpdösnek, mert szabadrúgást ítéltél a hazai csapat ellen, akkor itt az ideje, hogy elutazzál az illető országból", — írja Willy Crawford, skót játékvezető, aki Costaricából angol játékvezető társával, Mc Kennával hazaérkezett. Élményeiről a következőket mondotta még el: „Azért fordítottam hátat Costaricának, mert beláttam, hogy az ottani korrupció és a fuballban uralkodó állapotok ellen minden küzdelem hiába való.

Amikor aláírtam szerződésemet, amely San Jose-hoz, Costarica fővárosához kötött, fogalmam sem volt, mi vár reám, pedig számítottam nehézségekre. Azt azonban nem hittem volna, hogy egy szép napon boldog leszek, hogy ép bőrrel elkerülök onnan! Az idegen bíró leszerződtetését úgylátszik arrafelé megvesztegetésnek tekintik. A sovinizmus olyan nagy, hogy a hazaiak ellen semmiféle szabálytalanságot nem szabad megtorolni.

Amikor Mc Kenna angol barátom és én ottani működésünket elkezdtük, a rádióban és a sajtóban egekig magasztaltak bennünket, — ez addig tartott, amíg az első hazai durva játékost leküldtük a pályáról. Ezt tettük később is, amikor azt szükségesnek tartottuk. Hamarosan rájöttünk azonban arra, hogy pont e fegyelmezetlen fickók hajaszálának sem szabad meggörbülni, mert a közönség és a hivatalos körök kedvenceiről volt szó. A kiállítás utáni eltiltásukra a legsúlyosabb esetben sem került sor.

Egyszer Kenna lefújt egy mérkőzést, mert az általa adott szabadrúgást a hazai csapat tagjai nem engedték végrehajtani. Három hétig tartott, míg a döntést a szövetségben meghozták: A *bíró* ellen indítottak fegyelmi eljárást!

Argentinai vagy braziliai csapatok vendégjátékai előtt kerülőúton tudomásunkra juttatták, hogy emlékművet kapunk, ha nem adjuk meg a vendég együttes esetleges góljait, mert máskülönben inkább sírkövekre számíthatunk. Ők talán úgy gondolkoznak, hogy miért is hozattunk tengerentúlról játékvezetőket, — ezeknek szerintük az a kötelességük, hogy bármilyen módon, de *kedvező hazai eredményekről* gondoskodjanak! Mi persze minderről hallani se akartunk és ennek következménye lett, hogy *elbocsátottak* bennünket.

Ezért legboldogabbak a costaricai bírók voltak. Előzőleg el is jártak többízben a munkaügyi miniszternél, hogy vonják vissza munkaengedélyünket: végül sztrájkkal fenyegetődztek, ha nem távolítanak el bennünket.

Az ottani játékvezetőket különben őszintén sajnálom, hiszen most már nekik kell majd bíráskodni a hazai meccseken és így bizonyára kevés „élvezetben" lesz részük. — Akad-e ezután olyan európai bíró, aki elszerződik Costaricába játékvezetőnek?

Ez aztán pech!

A suboticai Spartak részére egy bécsi futball-menedzser távolkeleti túrát kötött le. Arról volt szó, hogy e jóképességű és Budapesten is tetszést aratott jugoszláv csapat Ciprus szigetén, Izraelben, Szíriában, Hongkongban, Ausztráliában és Új-Zélandban fog vendégszerepelni. A menedzser és a Spartak pénztárosa elégedetten dörzsölték kezüket a túra biztosítottnak látszó anyagi sikere miatt. (A klubnak mintegy negyed millió svájci franknak megfelelő összeg maradt volna meg a költségek levonása után).

Ezeket a szép reménységeket, — amelyeket szabályszerű kötlevelek támasztottak alá —, olyan esemény oszlatta szét, amely egyetlen perc alatt zajlott le. Hogy történt ez a fatális eset? Ismeretes, hogy a jugoszláv I. ligát 14 részvevőről 12-re apasztják. A 14-ik helyezett kiesik, a 12 és 13-ik helyezettnek pedig osztályozó tornán kell résztvenni a négy másodosztályú zónagyőztessel együtt. A Spartaknak utolsó meccsén a bajnok Zágrábi Dynamó ellen győznie kellett volna, hogy elkerülje az osztályozó mérkőzéseket. Úgy látszott, ez sikerülni is fog a kitűnő suboticai együttesnek, mert a találkozó 3 perccel a befejezés előtt 4:3-ra állt a Spartak javára. Ekkor azonban elérte a csapatot a végzete: a Dynamo az *utolsóelőtti percben* kiegyenlített! *Következmény.* A nagyszabású lekötött túrát *le kellett mondani,* mert az osztályozó torna sokkal korábban kezdődik, mint ahogy a Spartak utazásáról haza tudott volna térni.

Ilyen kegyetlen rendező tud lenni a véletlen!

Szétfoszlott „alpesi" álmok

Az osztrák profi-klubokat — amelyek az utóbbi időben képtelenek költségvetésüket egyensúlyba hozni —, (talán csak a Rapid az egyetlen kivétel)—, érzékenyen érintette az idei KK-mérkőzések kiesése. Míg azonban a csehszlovák, jugoszláv, és magyar egyesületek az el-

Garrincha a brazilok félelmetes jobbszélsője cselez. Itt a walesi balhátvédet, Hopkinsot játssza át (Brazilia—Wales 1:0)

Tréning után jól esik az ebéd, főleg ha ilyen csinos a felszolgáló. Ezt véli Zito (balról) és Zozino is, a brazilok hindasi szállásán.

Az 5. brazil gól. Vava a brazil középcsatár olyan leszorított csűddel lő, ahogy az a nagykönyvben van megírva. (Brazília—Franciaország 5 : 2)

maradt középeurópai kupamérkőzésekért a Duna-Kupa küzdelmeiben bizonyos mértékű kárpótlást leltek, addig osztrák sporttársainknak kevésbé sikerült gondoskodniok valamilyen KK-pótló programról. Így született meg az ún. „Alpesi Kupa", amelyben 4 osztrák — a Vienna, Austria, WSC és Grazer AC —, és 4 délnémet csapat — a Jahn Regensburg, a Fürth, az Augsburger BC és az FC Bayern — vesz részt.

Már az első forduló megmutatta, hogy az „Alpen-Cup" alig gyakorol valami vonzóerőt a nyugat-német, illetőleg osztrák nézőkre. Ezért a délnémet egyesületek azzal a javaslattal álltak elő, hogy szakítsák félbe, illetve *hagyják abba ezeket a díjmérkőzéseket.* Erre megindult a két érdekelt szövetség mentőakciója. Az ÖFB százezer schillinget szavazott meg segélyként az osztrák ligának és a televízió 80 000 schilling bevételhez juttatta a résztvevő osztrák klubokat. Hasonló jellegű támogatást kaptak a délnémet egyesületek is szövetségük részéről.

Ezek az ‚injekciók" valószínűleg lehetővé teszik ennek a kissé erőltetett konkurrenciának továbbfolytatását. Mindenesetre jellemző ez az eset is az osztrák labdarúgás jelenlegi, nem éppen irigylésre méltó helyzetére...

Mi van az osztrák labdarúgó-hívőkkel?

Legutóbbi Figyelőnkben már írtunk aról, hogy milyen óriási mértékben esett vissza Bécsben a labdarúgómérkőzések látogatottsága. Ha egy Rapid-Austria bajnoki derbytalálkozóra csak mintegy 5000 néző kíváncsi és nemzetközi kettősprogramra szintén csak néhány ezer futballrajongó jelenik meg a Práter-Stadonban, akkor nagyon komoly bajok lehetnek szomszédainknál. Az osztrák futball évtizedeken át a velünk való versengésben nőtt naggyá, tehát nem közömbös számunkra, hogy milyen oka lehet a bécsi nézőstatisztika riasztó adatainak.

Az osztrák lapok buzgón találgatják, magyarázgatják a futballhívők közönyének okait. Hol marad a régi idők sportlelkesedése, amikoris Bécs az egyetemes labdarúgás egyik legvonzóbb gócpontjának számított?

Egyes bírálók szerint kiábrándítólag hat a közönségre, hogy az osztrák futballban ma már sokkal nagyobb rész jut az *üzletnek,* mint a sportnak. „Majd ha újra visszatérünk azokhoz az állapotokhoz, amikor nálunk elsősorban *játék és sport* volt a labdarúgás, akkor visszatér majd a pályákra a közönség is", — írja egyik kritikus.

Mások szerint gyatrán vezetik a klubokat, ahol a pénzemberek beleszólásaikkal akadályozzák a különben sem eléggé képzett edzők munkáját. Vannak olyan kritikusok is, akik szerint hiányzik a vezetésben a koncepció, a távlatokban való gondolkodás és a kicsinyes, személyi vagy egyesületi szempontokon felülemelkedni képes nagystílúság.

Egy másik lapban azt olvassuk, hogy be kellene szüntetni a vasárnapi mérkőzéseket és ezeket hétközben este, vagy szombaton kellene megrendezni. Amióta oly nagy méretű lett Ausztriában a motorizálódás, a fiatalság Bécs gyönyörű környékét keresi fel: a „zöld gyep" helyett inkább a „zöld-övezetek" felé fordul figyelme.

Lehet, hogy mindezekben a magyarázatokban van némi igazság, de ahogyan nemrég egy bécsi sportember mondotta nekünk, a döntő ok mégis csak az, hogy különösen *a csatárklasszis erősen visszaesett.* Már pedig a bécsi közönséget elsősorban a gyönyörű és eredményes támadójáték tudja csak igazán fellelkesíteni. Hiányoznak a csapatokból a kiemelkedő játékos-egyéniségek, akiktől a huszas és harmincas években csakúgy hemzsegett a bécsi futball. Ezket a nézőket nagyon elkényeztette annakidején Konrád II., Schaffer, Uridil, Kuthan, Svatosch, Wieser, Sindelar, Gschweidl, Schall, Hahnemann, Wessely, Bican stb. Jól emlékeznek még azokra a magávalragadó küzdelmekre, amelyekben nevezettek játszották a főszerepeket.

Persze, tehetség ma is akad elég, ezek azonban a jelenlegi viszonyok között nem képesek kibontakozni. A szövetség vezetőinek van nak jó elgondolásaik és ezeket előbb-utóbb talán keresztül tudják vinni a túlságosan mohó profi-klubokkal szemben. Ebben az esetben bizonyára meg fog javulni a helyzet",— mondotta bécsi barátunk, aki különben — jól ismerve a magyar futballt —, sietett bennünket megnyugtatni, a mi labdarúgásunk jövőjét illetően, amelyet *rendkívül kedvezőnek ítél.* „Ahol olyan tehetséges fiatal csatárok vannak — mert a közönséget a magyaroknál is a jó támadójáték és a szép gólok érdeklik —, elsősorban mint Lahos, Vasas, Friedmanszky, Monostori I., Gilicz, Molnár, Bödör, Bukovi, Kisuczky, Göröcs, Halápi, Nagy, Kazinczy és társaik, — hogy csak ezeket, az általam ismerteket említsem —, ott nem lesz baj a jövőben sem a meccsek látogatottsága körül" — mondotta, és ebben azután meg is egyeztünk.

Becske Frigyes

A VB egyik legjobb játékosa a svéd Hamrin a NSZK ellen is eredményes volt
Két kéz van a magasban, hátul az örvendező Skoglundé, balra a fejét ütögető Erhardté. (Svédország—NSZK 3 : 1)

A diadalmas VB győztes brazil válogatott, balról: (álló sor) Vincente Feola edző, D. Santos, Zito, Bellini, N. Santos Orlandó, Gilmar, térdelnek: Garrincha, Didi, Pele, Vava, Zagalo és a csapat egyik gyúrója

A szerkesztőség címe: MLSZ. VI., Népköztársaság útja, 47. — Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda, Bp. V., József nádor tér 1. Telefon: 180—850.
Előfizetés: negyedévre 8,— Ft, félévre 16,— Ft, egy évre 32,— Ft. Csekkszámlaszám: 61.251.
Felelős kiadó: Sportlap és Könyvkiadó. — Felelős szerkesztő: Barcs Sándor
Budapest I., Kapisztrán tér 1. — Felelős vezető: Jámbor János.